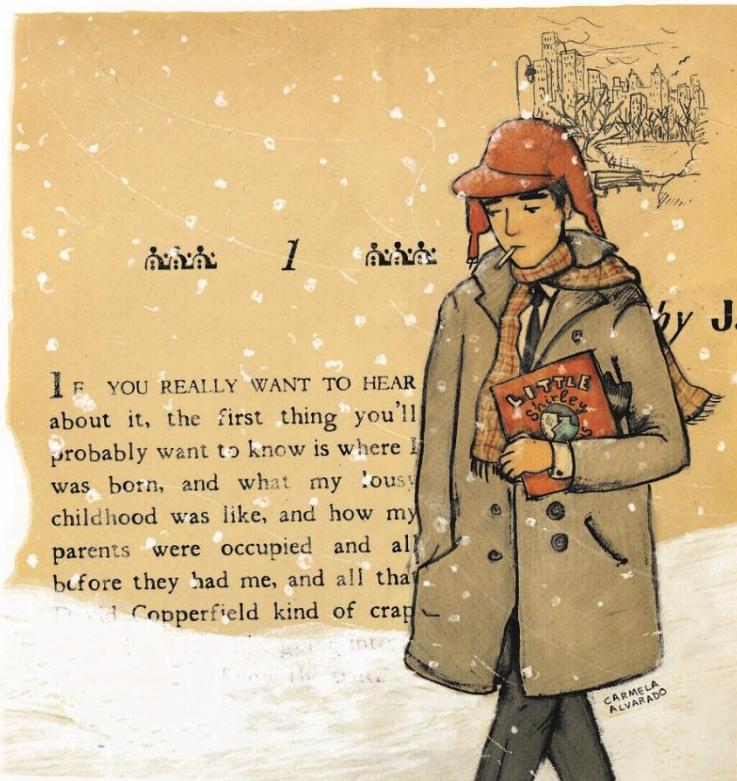

Raziskovalna naloga

**POISTOVETENJE MLADIH S HOLDNOM V SALINGERJEVEM ROMANU
VARUH V RŽI**

Področje: slovenščina

Vir: www.blendspace.com

Mentorica: Nina Prešern

Avtorica: Sara Karadžić, 2. F

Ljubljana 2022/2023

Kazalo vsebine

KAZALO SLIK	3
I. POVZETEK	6
II. UVOD	7
III. TEORETIČNI DEL	8
1. Analiza Holdna Caulfielda.....	8
2. Razlaga pojma poistovetenje oz. identifikacija.....	10
3. Poistovetenje s Holdnom v preteklosti.....	11
IV. EMPIRIČNI DEL	13
1. Metode in potek dela.....	13
2. Opis vzorca	13
3. Analiza podatkov	13
V. REZULTATI.....	14
1. Osebnostne lastnosti.....	14
2. Pogled na ljudi	19
3. Osebno počutje.....	25
4. Pogled na družbo.....	28
5. Pogled na smrt.....	31
6. Pogled na gledališče in film	32
7. Pogled na spolnost	35
8. Pogled na šolo	36
9. Misli o prihodnosti	37
VI. RAZPRAVA	39
1. Splošne ugotovitve	39
Primerjava po spolu	39
Primerjava po letniku	40
2. Izjeme	40
3. Slabosti raziskave in možne izboljšave	41
4. Pomen opravljene raziskave	41
VII. ZAKLJUČEK	42
VIII.ZAHVALA	43
IX. LITERATURA	44
X. PRILOGE	46
1. Vprašalnik (v obliki Wordovega dokumenta).....	46

KAZALO SLIK

Slika 1: Naslovica ob prvi izdaji knjige leta 1951	7
Slika 2: Definicija pojma poistovetiti s spletni strani fran.si	10
Slika 3: Policistova skica prizorišča zločina umora Johna Lennona	12
Slika 4: Funkcija analize podatkov Tabele - način uporabe spletnega orodja	13
Slika 5: In vendar, še vedno se včasih obnašam, kot da bi jih ne imel več kot dvanaest – spol	14
Slika 6: In vendar, še vedno se včasih obnašam, kot da bi jih ne imel več kot dvanaest – letnik	14
Slika 7: Včasih se obnašam, kot bi bil veliko starejši. – spol	15
Slika 8: Včasih se obnašam, kot bi bil veliko starejši. – letnik.....	15
Slika 9: Mene zares usuje knjiga, veste, ki jo vso preberete, potem pa si zaželite, da je avtor nekakšen strašno vaš prijatelj, ki ga potem lahko pokličete po telefonu, če se vam že zahoče. – spol.....	15
Slika 10: Mene zares usuje knjiga, veste, ki jo vso preberete, potem pa si zaželite, da je avtor nekakšen strašno vaš prijatelj, ki ga potem lahko pokličete po telefonu, če se vam že zahoče. – letnik	16
Slika 11: Znam biti od vraka zajedljiv, ko sem pri volji. – spol	16
Slika 12: Znam biti od vraka zajedljiv, ko sem pri volji. – letnik.....	16
Slika 13: Sem ekshibicionist. – spol	16
Slika 14: Sem ekshibicionist. – letnik.....	17
Slika 15: Ponorim, če kdo krši pravila. – spol	17
Slika 16: Ponorim, če kdo krši pravila. – letnik.....	17
Slika 17: Pacifist sem. – spol	17
Slika 18: Pacifist sem. – letnik.....	18
Slika 19: Nikoli mi ni mar, če kaj izgubim. – spol	18
Slika 20: Nikoli mi ni mar, če kaj izgubim. – letnik.....	18
Slika 21: Rad imam spremembe. – spol.....	18
Slika 22: Rad imam spremembe. – letnik	19
Slika 23: Ljudje vedno mislijo, da je nekaj do dlake tako. – spol	19
Slika 24: Ljudje vedno mislijo, da je nekaj do dlake tako. – letnik	19
Slika 25: Ljudje nikoli ničesar ne opazijo. – spol.....	19
Slika 26: Ljudje nikoli ničesar ne opazijo. – letnik	20
Slika 27: Vsi bebcii so prizadeti, če jim rečete, da so bebcii. – spol	20
Slika 28: Vsi bebcii so prizadeti, če jim rečete, da so bebcii. – letnik	20
Slika 29: Bebca prepoznaš po tem, da ti nikoli ne bo omenil česa pametnega. – spol	20
Slika 30: Bebca prepoznaš po tem, da ti nikoli ne bo omenil česa pametnega. – letnik	21
Slika 31: So ljudje, s katerimi se ne bi smeli zafrkavati, pa čeprav to zaslужijo. – spol.....	21
Slika 32: So ljudje, s katerimi se ne bi smeli zafrkavati, pa čeprav to zaslужijo. – letnik	21
Slika 33: Ljudje vedno ploskajo napačnim stvarem. – spol.....	21
Slika 34: Ljudje vedno ploskajo napačnim stvarem. – letnik	22
Slika 35: Ljudje vam vedno vse pokvarijo. – spol.....	22
Slika 36: Ljudje vam vedno vse pokvarijo. – letnik	22
Slika 37: Katoliki vedno skušajo ugotoviti, ali ste katolik. – spol.....	22
Slika 38: Katoliki vedno skušajo ugotoviti, ali ste katolik. – letnik	23
Slika 39: Ljudje se lahko spremenimo. – spol	23

Slika 40: Ljudje se lahko spremenimo. – letnik	23
Slika 41: Preziram ljudi, ki se delajo boljše, pametnejše in bogatejše od ostalih, čeprav je resničnost daleč od resnice. – spol	23
Slika 42: Preziram ljudi, ki se delajo boljše, pametnejše in bogatejše od ostalih, čeprav je resničnost daleč od resnice. – letnik	24
Slika 43: Ljudje se bojijo, da bi kdo drug utegnil povedati kaj, kar bi bilo bolj duhovito ali bolj imenitno od tega, kar so povedali oni. – spol	24
Slika 44: Ljudje se bojijo, da bi kdo drug utegnil povedati kaj, kar bi bilo bolj duhovito ali bolj imenitno od tega, kar so povedali oni. - letnik	24
Slika 45: Počutil sem se tako osamljenega, naenkrat. – spol	25
Slika 46: Počutil sem se tako osamljenega, naenkrat. – letnik	25
Slika 47: Skorajda sem si zaželet, da bi bil mrtev. – spol	25
Slika 48: Skorajda sem si zaželet, da bi bil mrtev. – letnik	25
Slika 49: Skoraj vedno, ko mi kdo kaj podari, me to na koncu razžalosti. – spol	26
Slika 50: Skoraj vedno, ko mi kdo kaj podari, me to na koncu razžalosti. – letnik	26
Slika 51: Ko ste čisto potlačeni, ne morete misliti. – spol	26
Slika 52: Ko ste čisto potlačeni, ne morete misliti. – letnik	26
Slika 53: Počutim se kot, da se vse konstantno spreminja. Nič ne ostane isto. – spol	27
Slika 54: Počutim se kot, da se vse konstantno spreminja. Nič ne ostane isto. – letnik	27
Slika 55: Počutim se kot, da padam navzdol v prepad in ne morem nič narediti. – spol	27
Slika 56: Počutim se kot, da padam navzdol v prepad in ne morem nič narediti. – letnik	27
Slika 57: Življenje je igra, fant. Življenje je igra, ki jo igramo po pravilih. – spol	28
Slika 58: Življenje je igra, fant. Življenje je igra, ki jo igramo po pravilih. – letnik	28
Slika 59: Matere so vse nekam pritisnjene. – spol	28
Slika 60: Matere so vse nekam pritisnjene. – letnik	29
Slika 61: Prekleti denar. Vedno je tako, da vas na koncu vznejevolji ko sam vrag. – spol	29
Slika 62: Prekleti denar. Vedno je tako, da vas na koncu vznejevolji ko sam vrag. – letnik ..	29
Slika 63: Odrasli svet me žalosti. – spol	29
Slika 64: Odrasli svet me žalosti. – letnik	30
Slika 65: Odrasli svet se mi zdi zlagan in nepristen. – spol	30
Slika 66: Odrasli svet se mi zdi zlagan in nepristen. – letnik	30
Slika 67: Ne moremo vedeti ali opravljamo dobra dela, ker resnično želimo pomagati, ali pa jih delamo za lasten ugled in smo v resnici pozerji. – spol	30
Slika 68: Ne moremo vedeti ali opravljamo dobra dela, ker resnično želimo pomagati, ali pa jih delamo za lasten ugled in smo v resnici pozerji. – letnik	31
Slika 69: Fant, ko ste mrtvi, vas res nastanijo. Prekledo upam, da bo imel kdo toliko zdrave pameti in me bo kratko malo skucnil v reko ali kaj jaz vem, ko zares umrem.- spol	31
Slika 70: Fant, ko ste mrtvi, vas res nastanijo. Prekledo upam, da bo imel kdo toliko zdrave pameti in me bo kratko malo skucnil v reko ali kaj jaz vem, ko zares umrem. – letnik	31
Slika 71: Nošenje rož na grob se mi zdi nepotrebno. Komu je mar cvetje, ko ste mrtvi? Nikomur. – spol	32
Slika 72: Nošenje rož na grob se mi zdi nepotrebno. Komu je mar cvetje, ko ste mrtvi? Nikomur. – letnik	32
Slika 73: Če kajsovražim na tem svetu,sovražim film. – spol	32
Slika 74: Če kajsovražim na tem svetu,sovražim film. – letnik	33
Slika 75: Sovražim igralce. – spol	33

Slika 76: Sovražim igralce. – letnik	33
Slika 77: Igralci se nikoli ne obnašajo kot ljudje. – spol	33
Slika 78: Igralci se nikoli ne obnašajo kot ljudje. – letnik	34
Slika 79: Neprenehoma me skrbi, da bo igralec zdaj zdaj naredil nekaj izumetničenega in pozerskega. – spol	34
Slika 80: Neprenehoma me skrbi, da bo igralec zdaj zdaj naredil nekaj izumetničenega in pozerskega. – letnik	34
Slika 81: V glavi sem jaz verjetno največji spolni iztirjenec, kar ste jih kdaj videli. – spol ...	35
Slika 82: V glavi sem jaz verjetno največji spolni iztirjenec, kar ste jih kdaj videli. – letnik.	35
Slika 83: Spolnost, to je nekaj, česar enostavno ne razumem. – spol	35
Slika 84: Spolnost, to je nekaj, česar enostavno ne razumem. – letnik	35
Slika 85: Bolj je šola draga, več je v njej tatov. – spol	36
Slika 86: Bolj je šola draga, več je v njej tatov. – letnik.....	36
Slika 87: V vsaki šoli, v kateri sem bil, vedno so ti športni lopovi držali skupaj. – spol	36
Slika 88: V vsaki šoli, v kateri sem bil, vedno so ti športni lopovi držali skupaj. - letnik	36
Slika 89: Šola je polna pozerskih pametnjakovičev. – spol.....	37
Slika 90: Šola je polna pozerskih pametnjakovičev. – letnik	37
Slika 91: O, me, kar skrbi me moja prihodnost, saj me. – spol	37
Slika 92: O, me, kar skrbi me moja prihodnost, saj me. – letnik	37
Slika 93: Zdi se mi, da me, ko odrastem in se zaposlim, čakajo le obveznosti, stvari, ki jih moram narediti in nič drugega. – spol	38
Slika 94: Zdi se mi, da me, ko odrastem in se zaposlim, čakajo le obveznosti, stvari, ki jih moram narediti in nič drugega. – letnik	38
Slika 95: Po študiju bom popolnoma drugačen. – spol.....	38
Slika 96: Po študiju bom popolnoma drugačen. – letnik	38

I. POVZETEK

Holden Caulfield je prvoosebni pripovedovalec mladinskega romana Varuh v rži (1951), ameriškega pisatelja J. D. Salingerja. Dogajalni prostor je večino časa New York, mesto, kamor se Holden napoti, ko ga izključijo iz šole. Tam sam preživi tri dni.

Holden je postal simbol najstniške jeze proti odraslemu svetu. Je zapleten posameznik, ki trpi za veliko duševnimi težavami, kot so anksioznost, depresija, posttravmatska stresna motnja itd.

Poistovetenje je literarni pojem za psihični proces, ki se zgodi ob branju, ko se bralec z besedilom oz. literarnim likom enači – najde svoje prvine v besedilu in se na podlagi njih vanj vživi. Poistovetenje s Holdnom se je v preteklosti izkazalo za problematično, saj je z romanom povezanih mnogo umorov, ker je morilcem roman služil za navdih.

Namen raziskave je bil ugotoviti, v kolikšni meri se današnja mladina poistoveti s Holdnom Caulfieldom in ali pri tem obstajajo razlike med spoloma ter dijaki 1. in 4. letnika.

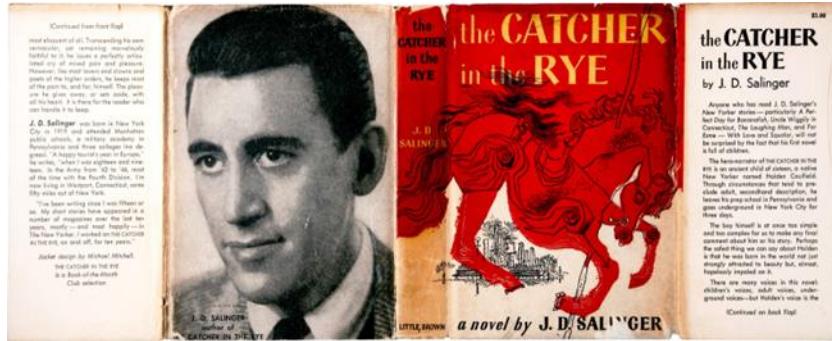
V raziskavi je sodelovalo 352 dijakov 1. in 4. letnika Gimnazije Poljane. Reševali so spletni vprašalnik, ustvarjen s pomočjo orodja 1KA. Vseboval je 46 trditv, ki povzemajo Holdnovo osebnost, mnenje in razmišljanje. Trditve sem za obdelavo podatkov razdelila v 9 kategorij. Analizo podatkov sem opravila s pomočjo orodja 1KA, s funkcijo Tabele.

Anketirani dijaki se s podanimi trditvami na splošno strinjajo. Raziskava je pokazala, da se s Holdnom Caulfieldom bolj poistovetijo dijaki 4. letnika kot 1. in bolj dijakinja kot dijaki.

Ključne besede: ameriška književnost, Holden Caulfield, J. D. Salinger, mladinski roman, najstniki, poistovetenje, Varuh v rži

II. UVOD

Varuh v rži je mladinski roman ameriškega pisatelja Jeroma Davida Salingerja. Objavljen je bil leta 1951, nastajati pa je začel že med 2. svetovno vojno, ko je Salinger služil v vojski. Glavni lik in hkrati tudi prvoosebni pripovedovalec je Holden Caulfield.

Slika 1: Naslovica ob prvi izdaji knjige leta 1951, www.commons.wikimedia.org/

Zgodbo pripoveduje Holden slabo leto po tem, ko se je zgodila. Na začetku je Holden, takrat 16-letnik, izključen iz svoje srednje šole Pencey. Od tam se predčasno odpravi v New York. Od tu spremljamo Caulfieldove newyorške prigode in spoznavamo njegovo razmišljanje ter dojemanje sveta; kako doživlja svoje odnose z drugimi osebami in z odraslim svetom. Holden še zdaleč ni povprečen šestnajstletni fant; sooča se z osamljenostjo, tragično smrtjo brata Allieja in izgubo otroške nedolžnosti. V zadnjem poglavju izvemo, da je bil zaradi svojega duševnega stanja hospitaliziran.

Holdnova zgodba je že ob izidu navdušila mnogo mladih, in to se dogaja še danes. Holden je postal simbol najstniške jeze na svet odraslih. Njegovo egoistično stokanje o odraslosti, nerazumevanje spolnosti, občutek nepripadnosti in še mnogo več so razlogi, zakaj se najstniki prepoznaajo v tem liku. Ampak ali enako velja za današnje čase? (Czapnik, 2019) Se najstniki še vedno poistovetijo s Holdnom v tolikšni meri, kakor so se pred 71 leti ob izidu romana? Ali pa se je družba, s tem tudi mladi, že preveč spremenila?

Cilj raziskovalne naloge je ugotoviti, v kolikšni meri se mladi identificirajo s Caulfieldom, kakršen se kaže v romanu. Te ugotovitve nameravam primerjati po kategorijah spola in letnika (1. in 4. letnik). Nadaljnji cilj je ugotoviti, v katerih kategorijah bo mera poistovetenja večja, ter ob teh rezultatih tezo potrditi ali ovreči.

Hipoteza 1: Dijaki se s Holdnom poistovetijo bolj kot dijakinja.

Hipoteza 2: Dijaki 4. letnika se s Holdnom poistovetijo bolj kot dijaki 1. letnika.

III. TEORETIČNI DEL

1. Analiza Holdna Caulfielda

Holden Caulfield je zapleten lik z veliko težavami. Poglavitna od teh je osamljenost. Holden nam da vedeti, da je osamljen in da nima nobenega, na katerega bi se lahko obrnil. Večkrat zaide v telefonske govorilnice, tam stoji nekaj minut in potem odide, ne da bi kogarkoli poklical. To simbolizira odtujenost od ostalih. Od nobenega nikoli ni dobil potrditve, da bi mu bila ta oseba na voljo, če bi jo potreboval.

Prav tako je nezmožen izražanja samega sebe, kar najbrž izvira iz preteklih izkušenj, ko ga ljudje niso poslušali ali pa so njegovo mnenje ter počutje odvrgli na stran kot nepomembno. Holden le redko z lakkoto drugi osebi razkrije svoja čustva, saj se boji nerazumevanja. Njegov strah ni neutemeljen. Prijateljici Sally pripoveduje o odraslem svetu, kot ga vidi on, in zakaj je tako grozen. Na koncu ji reče, da se ji niti ne sanja, kaj on misli, in ona mu pritrdi. Iz takih negativnih izkušenj se je v njem razvil vtis, da ni osebe, ki bi ga razumela, kar povzroči občutek izdatne osamljenosti. (Zevnik, 2016)

To vodi v težave s komunikacijo in posledično v slabše vzdrževanje odnosov. V že prej omenjenem dialogu so razvidne te težave s komunikacijo, saj bi prijateljici lahko preprosto povedal, da ga je strah odraslosti, namesto da ji je razlagal svoje celotno mišljenje o pokvarjenosti odraslega sveta.

Holden ima kompleks superiornosti. Verjame, da je boljši od vseh okoli sebe in da jim dela uslugo že s tem, da ve, da obstajajo. Tak je njegov odnos do večine ljudi, le redke so izjeme. To izhaja iz njegove delitve ljudi na dve preprosti kategoriji: avtentični in pozerski ljudje. Zadnje omenjene Holden globoko prezira in vidi kot manjvredne. Ta kompleks ga je privedel do neke mere izolacije, in to po lastni krivdi. Ljudi presodi isti trenutek, ko jih spozna, in se od te presoje ne umakne. Primer je Sallyjin prijatelj, ki ga spozna, ko gre z njo v gledališče. Po zelo kratkem premisleku se odloči, da je njen prijatelj pozter, in njegovega pogleda ne more nič spremeniti. To lahko razširimo na vse ljudi, ki jih obsoja samo zaradi obiska gledališča ali kinematografa – oboje tako prezira, ker sovraži igralce. Tako ljudi brez veliko pomisleka odrine stran od sebe in jim ne da priložnosti, da se dokažejo. Zato lahko rečemo, da se sam potiska v izolacijo, čeprav je že tako osamljen. (Amir, 2015)

Prav tako se njegov kompleks superiornosti pokaže, ko ga kdo zavrne. Primer so dijaki z njegove prejšnje šole. Niso ga marali in niso se družili z njim, zato jih je oklical za pozterje in se tolažil s tem, da mu je bolje brez njih. Za avtentične večinoma smatra le otroke, recimo svojo mlajšo sestro Phoebe, in le redke odrasle. Odrasli svet je zanj popolnoma zlagan, posledično so vsi, ki so del njega in sledijo pravilom, pozterji. Povezava otrok z avtentičnostjo izhaja iz ideje otroške nedolžnosti, ki jo Holden časti in se je z vso svojo močjo oklepa. To pokaže, ko Phoebe razлага, kaj bi bila njegova idealna zaposlitev – varuh v rži. Tu se postavi na polje rži, kjer je z otroki, ki se igrajo v bližini velikega klifa, in njegova naloga je, da jih obvaruje pred padcem v prepad. Padec simbolizira izgubo otroške nedolžnosti, ki jo Holden tako ceni. (Amir, 2015)

Holden ima, poleg sestre še dva brata po imenih D. B. in Allie. Zadnji je umrl zaradi levkemije, njegova smrt pa je zelo vplivala na Holdna. (Massachusetts Department of Elementary and Secondary Education, 2018) Ta kaže znake posttravmatske stresne motnje (The Guest House,

2020); ima pogoste privide, v katerih se pogovarja z bratom, v naključnih trenutkih obuja spomine, ki mu popolnoma prevzamejo misli, imel je tudi halucinacije, da je bil ustreljen v trebuh, medtem ko je bil pijan. Čuti krivdo, da z bratom ni preživel več časa, Allie je namreč Holdna nekoč prosil, ali gre lahko z njim in njegovimi prijatelji k jezeru, a mu Holden tega ni dovolil. Krivdo občuti tudi zato, ker brata ni rešil pred boleznijo, čeprav se zaveda, da ni mogel ničesar narediti. Še vedno žaluje za njim in se ne more sprijazniti z njegovo smrtno. Holden po bratovi smrti ni bil v pravem okolju, ki bi mu lahko pomagalo zdravo žalovati za ljubljenim. Zaradi tega ima nezdrav odnos do smrti na splošno, svoje smrti pa ga je zelo strah. Ta strah je razviden tukaj: »In tedaj se je nenadoma začelo dogajati nekaj pošastnega. Vsakokrat ko sem prišel do konca bloka in stopil s prekletega robnika, sem imel nekakšen občutek, da ne bom nikoli prišel na drugo stran ulice. Zazdela se mi je, da bom zdaj zdaj začel padati, padati, padati, in nihče me ne bo nikoli več videl. Fant, kako sem se prestrašil.« (Salinger, 1990, str. 182)

Spremembe so še eden od velikih Holdnovih strahov. Holden občuduje, da v muzejih vse ostaja isto – na istem mestu, v istem položaju. Tega si želi tudi on – nekakšno obliko stabilnosti v vedno spreminjačem svetu. Njegov strah pred izgubo ljudi, ki so mu blizu, je tudi velik del strahu pred spremembami. Ta se je razvil po smrti brata Allieja, ki ga Holden izredno pogreša. Najbolj se boji spremembe ob prehodu iz otroštva v odraslost. Pri tem ga skrbi predvsem prevzem odraslih odgovornosti in pričakovanj. Ne čuti se še pripravljenega prevzeti to breme, ki pride z odraslostjo, in noče se ukloniti družbenim pričakovanjem in prepričanjem, ki so nasprotna njegovim. Trdi, da je odrasli svet ena sama velika laž, da tam nihče ni, kdor v resnici je. Holden noče izgubiti sebe v svetu laži in se boji prevzetja identitete, ki mu je nagnusna.

Zaradi vseh težav je zelo nagnjen k zlorabi substanc, kot so alkohol in cigarete. Kajenje in pitje sta njegova mehanizma za spoprijemanje z vsakodnevnim življenjem in s preteklostjo, ki je ne more pustiti za sabo. Manjka mu še nekaj let do zakonsko dovoljene starosti za pitje alkohola in kajenje. Da bi imel dostop do teh substanc, neprenehoma laže o svoji starosti. Laganje je zanj ponavljajoča navada in enkrat celo izjavlja, da je najstrahotnejši laživec, kar jih je videti. Razlogi za njegovo laganje variirajo od popolnoma praktičnih (kot za nakup cigaret in alkohola) do bolj zapletenih, kot so laganje, da zakrije svoje resnične občutke pred ostalimi in pred samim sabo. Želi skriti osamljenost in zdolgočasenost nad lastnim življenjem, ki sta tesno povezani z njegovo depresijo, in tako ustvariti svojo različico realnosti. Prav tako laže, ko se mu zdi postavljeni vprašanje preveč osebno, saj se kaže kot izrazito zasebna oseba. (Hayward, 2018)

V Holdnu lahko prepoznamo znake obsesivno-kompulzivne motnje (OKM). To se kaže s fiksacijo na postavitev predmetov. Zelo ga moti, če nekdo premakne nekaj njegovega in tega ne vrne na isto mesto. Najlepši primer tega je na začetku besedila, ko se pogovarja s sošolcem Ackleyjem in si ta med pogovorom ogleduje Holdnove stvari ter jih premika. Holden Ackleyju besedno tega ne izrazi, prioveduje pa, da prijatelj to dela nalašč: »In ko se je je naužil, jo je vedno odložil na napačno mesto. To je delal namenoma. Kaj pa drugega?« (Salinger, 1951, str. 23) Holden zaradi takih dejanj začuti veliko neugodja. (Suresh, 2014)

Tudi težave s spolnostjo so velik del Holdna. Deloma so se razvile zaradi zunanjega pritiska, da bi pri tej starosti že moral imeti spolne odnose, deloma pa zaradi njegove nezmožnosti razumeti spolnost samo. Prizadene ga spoznanje, da je spolni odnos lahko brez pomena in med dvema človekom, ki se ne ljubita. Holden idealizira spolnost, ki poteka med dvema, ki se spoštujeta in je njuna ljubezen globoka. Zaradi zunanjega pritiska neki večer v svojo sobo

naroči prostitutko. A ko ta prispe, si Holden ne želi nič drugega, kot samo pogovarjati se z njo. Bolj kot vzburjen je depresiven. Prva stvar, ki ga spravlja v tako voljo, je, da je najeta prostitutka Sunny zelo mlada, Holden celo predvideva, da je podobne starosti kot on. Žalostno se mu zdi, da ima Sunny že tako mlada takšno življenje, in se sprašuje, kako je pristala v takem poklicu. Opazi tudi njeno obleko in ne more ne pomisliti, da prodajalka, ki ji jo je prodala, najbrž ni niti slutila, čemu bo namenjena. Druga stvar, ki jo Holden dojame, je, da za spolni odnos potrebuje čustveno povezavo z osebo, da to zanj ni le telesna aktivnost, ampak tudi duševna. Zato ni sposoben spolnega odnosa s prostitutko. (Summary and Analysis Chapter 13, 2022)

Izvemo, da Holden vedno spoštuje želje druge osebe. Večkrat se mu je zgodilo, da se je poljubljal z dekletom, nato pa mu je ona rekla, naj se ustavi. Njene besede je vedno spoštoval. To nakazuje, da mu je mar za druge osebe in da želi, da v odnosu uživata oba.

Velik del Holdna je tudi njegova anksioznost. Diagnostični in statistični priročnik duševnih motenj oz. DMS je eno najpomembnejših del psihijatrije po svetu. Sodeč po DMS, sledita izkušnji travme dve možnosti: psihološka represija ali pa soočanje s travmo in priznavanje lette. Pri represiji človek poskusi negativne občutke potisniti čim globlje vase, da jih več ne nazna in se mu z njimi ni treba ukvarjati. Taka dejanja vodijo v samo še več stresa, nervoznosti in nadaljnji razvoj bolezni. Tako se je razvila tudi Holdnova anksioznost; že od začetka romana se Holden s svojimi travmami ne želi soočati. Dve poglavitni travmi, ki sta bolj razloženi zgoraj, sta izguba brata zaradi levkemije in pričanje samomoru sošolca. Z nobenim se ne pogovarja o svojih občutkih in posledično travmo potiska le globlje vase. Skozi zgodbo se ta anksioznost kaže v Holdnovih dejanjih: ko pozabi opremo svoje ekipe za sabljanje na podzemni in povrh tega še povzroči, da zamudijo izstop na postaji, saj je tako nervozen, da skozi celotno pot konstantno spreminja le zemljevid. Prav tako trdi, da je zaradi stresa dobil sive lase po skoraj celotnem lasišču. Ostali simptomi anksioznosti, ki se kažejo pri njem, so: panični napadi, obsesivne misli in disociacija. Kljub vsemu svoje anksioznosti (in vseh ostalih duševnih težav) ne prepozna oziroma jih ne želi prepoznati. Z anksioznostjo se Holden sooča z mehanizmom za spoprijemanje – izmišljanje polj rži, brisanje kletvic s sten in idealiziranje otrok. To so le slabi nadomestki za pomenljive odnose z razumevajočimi ljudmi. (Kirshner, 2016)

2. Razlaga pojma poistovetenje oz. identifikacija

Poistovetenje oz. identifikacija je literarni pojem, ki označuje psihični proces pri branju ali pri gledanju drame. Za to raziskavo se bom osredotočila na del poistovetenja pri branju. V najbolj osnovni definiciji se poistovetenje zgodi, ko se bralec nekega besedila z le-tem poistoveti. Slovenski slovar knjižnega jezika pojem 'poistovetiti' definira tako:

poistovéti -im dov. (é ê)

publ. *identificirati, poenaciti*: poistovetiti svoje interese z interesni skupine / poistovetiti nadarjenost s prizadevnostjo; poistovetiti se z osebami v filmu; poistovetiti se z naravo

Slika 2: Definicija pojma 'poistovetiti', www.fran.si

V besedilu prepoznamo svoje lastnosti/izkušnje in se zato z njim enačimo. To lahko vodi do vživljanja v lik iz besedila, ki ga lahko opredelimo kot bralčeve dojemanje, osnovano na lastni intuiciji. Poistovetenje je tako osnovano na bralčevi recepciji oz. dojemanju literarnega besedila. (Literatura, 2009)

Konec 60. let prejšnjega stoletja se je v Nemčiji razvila nova metodološka smer – recepcijksa estetika. Ta je v ospredje postavila vlogo bralca in proces branja definirala kot ustvarjalni akt, v katerem sta bralec in besedilo v dialoškem odnosu, kjer bralec kot posledica tega odnosa tvori pomene. Recepcijksa estetika poudarja, da literarno delo ni statično, ampak »neizčrpen pomenski potencial, ki je odvisen od vsakokratnega bralca in zgodovinskega trenutka.« (Pezdirc Bartol, str. 23) (Pezdirc Bartol, 2010)

Pomembnosti zgodovinskega obdobja bralca ne smemo podcenjevati. Flaubertov roman *Gospa Bovary* velja za klasiko in mojstrovino, a ni bilo vedno tako. Ob času izida *Gospe Bovary* je izšel še en podoben po vsebini, ki je pripadal novi šoli realizma – Feydeaujeva *Fanny*. Ta je v 19. stol. doživel svetovno slavo, danes pa je relativno nepoznan, medtem ko je *Gospa Bovary* zelo poznan in bran roman po vsem svetu. Pezdirc Bartol o priljubljenosti romanov: »V takšnih primerih je potrebno počakati na novo publiko z drugačnim horizontom, ki je – v našem primeru – kmalu opazila slabosti Feydeaujevega pisanja in *Gospo Bovary* povzdignila v mojstrovino.« (Pezdirc Bartol, 2010, str. 32)

Gre za horizont pričakovanja, ki je stvar vsakega posameznika in se izoblikuje glede na predhodno razumevanje književnih zvrsti, oblik ter tematike iz že poznanih literarnih del in zaradi nasprotij med vsakdanjih jezikom in jezikom dela. Po Hansu Robertu Jaussu in njegovem delu *Literarna zgodovina kot izziv literarne vede* horizont pričakovanja, ki nastaja ob branju, določa estetsko izkustvo in sprejem novega besedila. Vsako novo besedilo v bralcu vzbuja horizont pričakovanja in ga še dodatno obogati. (Pezdirc Bartol, 2010)

Recepcijksa estetika tudi trdi, da je, kaj nam bo delo povedalo, odvisno od tega, s kakšnimi vprašanji se bomo obrnili na besedilo, ki ga beremo. Naše razumevanje je tako odvisno tudi od tega, kaj želimo v tekstu videti in izvedeti. »Do razumevanja pride, ko se zgodovinski horizont teksta zlige s horizontom mnenj in predpostavk bralca.« (Pezdirc Bartol, 2010, str. 30) Konkretizacija dela oz. uresničitev/izpopolnitve dela je tako odvisna od bralca, saj je nastala iz njegovih subjektivnih doživetij ob branju in se za vsakega bralca razlikuje. A vseeno je pogojena z notranjo strukturo dela in ni poljubna oziroma »književno delo ni predmet, ki obstaja sam zase in vsem raziskovalcem nudi enako podobo, ni monološki spomenik, ampak je prej podoben partituri, ki se realizira v dialoškem odnosu med bralcem in delom.« (Pezdirc Bartol, 2010, str. 31)

3. Poistovetenje s Holdnom v preteklosti

Poistovetenju s Holdnom lahko pripišemo najmanj 6 zločinov, tu bom predstavila 3.

Najbolj slaven od teh je umor Johna Lennona, britanskega pevca uspešne skupine The Beatles. Morilec, Mark David Chapman, je Lennon 8. 12. 1980, zvečer, pričakal pred vhodom v zgradbo, v kateri je Lennon stanoval z ženo Yoko Ono. Ko se je par tistega večera vračal domov, je Chapman petkrat streljal, od tega so širje metki zadeli Lennona. Po storjenem se je Chapman usedel na tla blizu prizorišča in začel prebirati Varuha v rži. Ko mu je policija knjigo vzela, so v njej našli napis: »To je moja izjava.« Chapman se je k izjavni podpisal, in sicer s Holdnovim imenom.

Slika 3: Policistova skica prizorišča zločina umora Johna Lennona, <https://en.wikipedia.org/>

Mark David Chapman, varnostnik iz Honoluluja, je velik oboževalec romana Varuh v rži in skupine The Beatles. Roman je prebral na priateljev predlog in se z njim nemudoma poistovetil. Vse Holdnove trditve in razmišljanja je prepoznał za resnične in sebe videl kot posebiteit pripovedovalca iz romana. Pri Lennonu ga je zmotilo, da ta v svoji pesmi *Imagine* poje o svetu brez imetja, ko pa je sam imel zelo veliko količino premoženja in je živel v razkošju. To je Lennon, po Holdnovih standardih, naredilo pozera. Od tu vzrok za umor pevca.

Na sojenju je Chapman za svojo zadnjo izjavo izbral odlomek iz romana (New York Times, 1981):

»No, ja, jaz si v mislih vedno predstavljam vso tisto smrkarijo, ki se igra na nekakšnem velikem rženem polju in to. Tisoče smrkavcev, in nihče drug – nihče od velikih, mislim – razen mene. In jaz stojim na robu nekakšne nore pečine. Tam sem torej in moram ujeti vsakogar, ki bi lahko padel preko roba – hočem reči, če se lovijo in ne gledajo, kam grejo, takrat se od nekod pojavit jaz in jih *ujamem*. In to bi delal ves dan. En tak varuh bi bil v rži in to.« (Salinger, 1990, str. 160–161)

Druga dva primera sta:

- humor Rebecce Schaeffer, ki jo je ubil Robert John Bardo, in
- poskus umora ameriškega predsednika Ronaldja Reagana s strani Johna Hinckleyja Mlajšega.

V prvem primeru je imel morilec roman Varuh v rži s sabo, ko je svojo žrtev ubil v njenem stanovanju, 18. 7. 1989.

V drugem primeru so v Hickleyjevi sobi našli izvod romana in tudi Hinckley je kasneje priznal, da je dobil navdih za svoj zločin od Chapmana. (Fuqua, 2020)

IV. EMPIRIČNI DEL

1. Metode in potek dela

Raziskovalna metoda, ki sem jo izbrala, je anketa. Vprašalnik, ki sem ga pripravila, je sestavljen iz 46 trditvev, do katerih so se morali anketiranci opredeliti na 5-stopenjski lestvici strinjanja. Stopnje so bile:

- sploh se ne strinjam
- se ne strinjam
- niti niti
- se strinjam
- povsem se strinjam

Anketo sem anketirancem razdelila s pomočjo spletnega orodja za pripravo anket 1KA. Tja sem vnesla prej pripravljene trditve in za obliko odgovora izbrala ponujeno lestvico strinjanja ter dodala dve vprašanji za opredelitev spola in letnika.

Razdelitev ankete je potekala na več načinov. Najpogosteje sem na šolsko tablo napisala povezavo do ankete in si jo je razred prepisal v brskalnik. V drugih primerih sem posredovala povezavo na razredni e-naslov. Oba načina sta bila uspešna.

Trditve (priloga 1) so bile skrbno izbrane, tako da so v celoti povzele Holdna, njegovo osebnost in njegovo mnenje o različnih tematikah. Trditve so bile bodisi točno prepisani citati iz besedila ali pa sem jih na podlagi razumevanja besedila povzela sama.

2. Opis vzorca

Na anketo je odgovorilo 352 dijakov Gimnazije Poljane. Sodeloval je 201 (57 %) dijak iz 1. letnika, ostalih 151 (43 %) pa obiskuje 4. letnik. K razlikam v vzorcu je prispevalo to, da so razredi maturantov manjši in tudi odsotnih dijakov je več.

Od 352 anketiranih dijakov jih je bilo 264 (75 %) ženskega spola, 88 (25 %) pa moškega. To razliko lahko razlagamo z dejstvom, da Gimnazijo Poljane obiskuje manj fantov kot deklet.

3. Analiza podatkov

Analizo podatkov sem opravila s pomočjo spletnega orodja 1KA. Tam sem izbrala pri analizi podatkov možnost Tabele. Za neodvisno spremenljivko sem uporabila letnik in spol, za odvisno pa ponujene trditve. Ta funkcija je ustvarila potrebne grafe, ki sem jih potem s tega spletnega orodja prenesla v raziskovalno naložo.

Izberite: (?) Tabele Vse enote (545) Ustrezne (384) (?) Izpis odprtih odgovorov: 10 ▾

Neodvisna spremenljivka

(Q48) Označite pravilno svoj l ↴ ↵

(Q47) Označite pravilno svoj : ↴ ↵

Dodaj spremenljivko

Odvisna spremenljivka

(Q8) O, me, kar skrbi me moj: ↴ ↵

(Q41) Zdi se mi, da me, ko od ↴ ↵

(Q42) Po študiju bom popoln ↴ ↵

Dodaj spremenljivko

V tabeli prikaži:

Odstotek

Obarvaj

Reziduali

Prikaži grafe

Slika 4: Funkcija analize podatkov Tabele – način uporabe spletnega orodja

V. REZULTATI

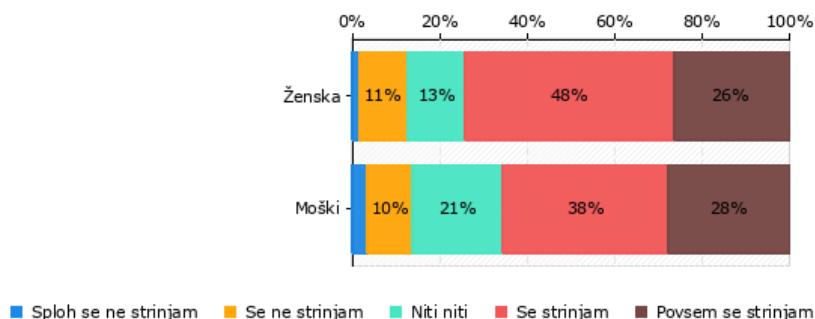
Rezultate sem razvrstila na podlagi dveh neodvisnih spremenljivk – spol in letnik. Znotraj te razdelitve sem trditve razdelila na devet kategorij:

- osebnostne lastnosti
- pogled na ljudi
- osebno počutje
- pogled na družbo
- pogled na smrt
- pogled na gledališče in film
- pogled na spolnost
- pogled na šolo
- misli o prihodnosti

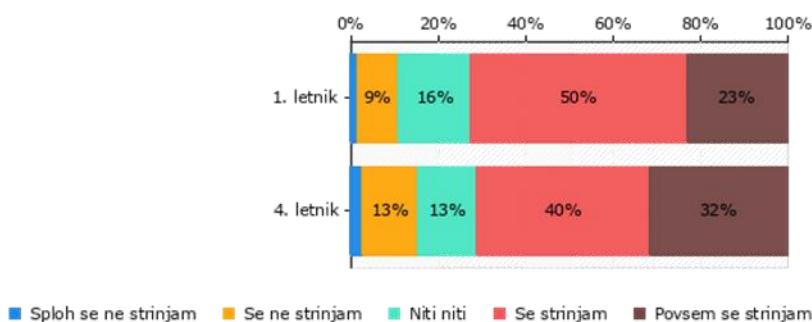
1. Osebnostne lastnosti

V tej kategoriji je 9 trditev, ki opisujejo osebnostne lastnosti Holdna Caulfielda.

i. In vendar, še vedno se včasih obnašam, kot da bi jih ne imel več kot dvanaest.

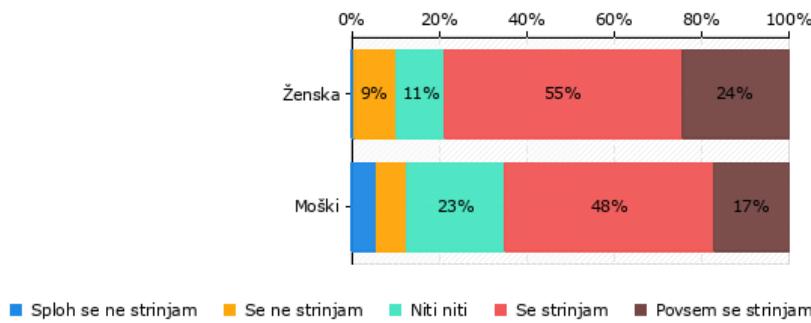

Slika 5: In vendar, še vedno se včasih obnašam, kot da bi jih ne imel več kot dvanaest. – spol

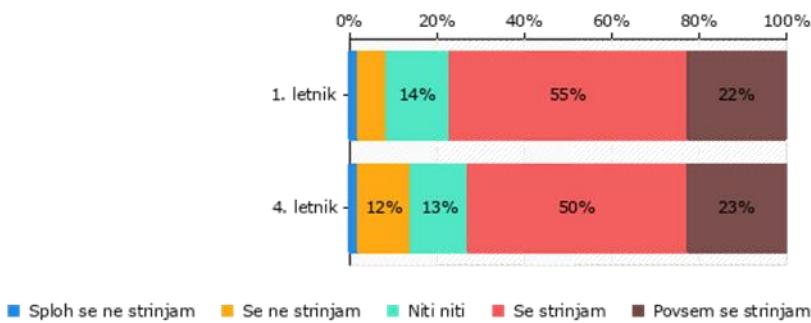

Slika 6: In vendar, še vedno se včasih obnašam, kot da bi jih ne imel več kot dvanaest. – letnik

ii. Včasih se obnašam, kot bi bil veliko starejši.

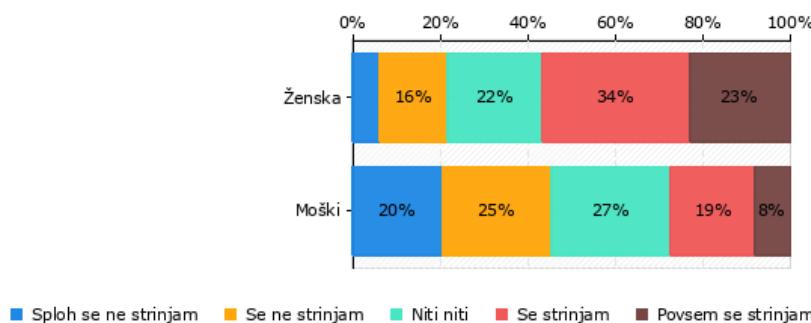

Slika 7: Včasih se obnašam, kot bi bil veliko starejši. – spol

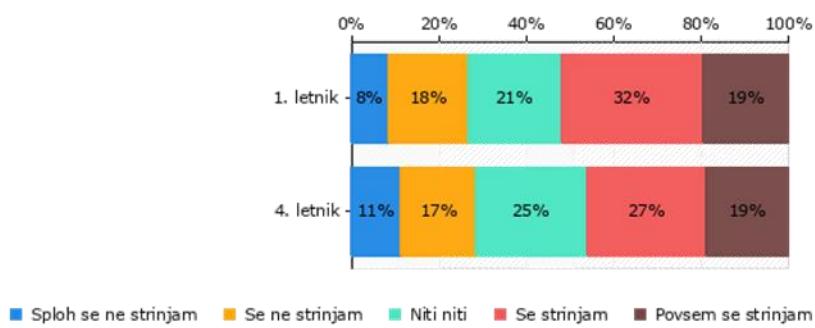

Slika 8: Včasih se obnašam, kot bi bil veliko starejši. – letnik

iii. Mene zares usuje knjiga, veste, ki jo vso preberete, potem pa si zaželite, da je avtor nekakšen strašno vaš prijatelj, ki ga potem lahko pokličete po telefonu, če se vam že zahoče.

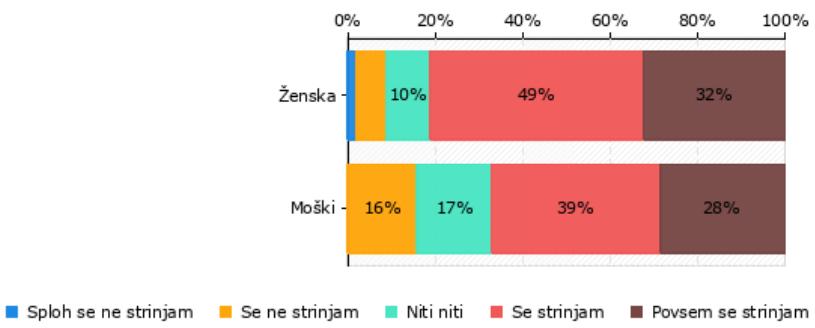

Slika 9: Mene zares usuje knjiga, veste, ki jo vso preberete, potem pa si zaželite, da je avtor nekakšen strašno vaš prijatelj, ki ga potem lahko pokličete po telefonu, če se vam že zahoče. – spol

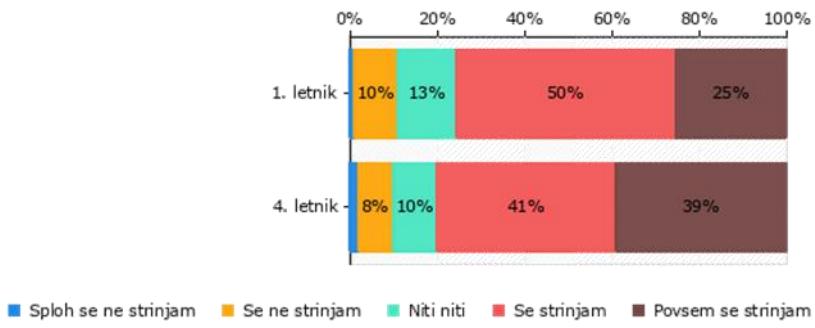

Slika 10: Mene zares usuje knjiga, veste, ki jo vso preberete, potem pa si zaželite, da je avtor nekakšen strašno vaš prijatelj, ki ga potem lahko pokličete po telefonu, če se vam že zahoče.
– letnik

iv. Znam biti od vraga zajedljiv, ko sem pri volji.

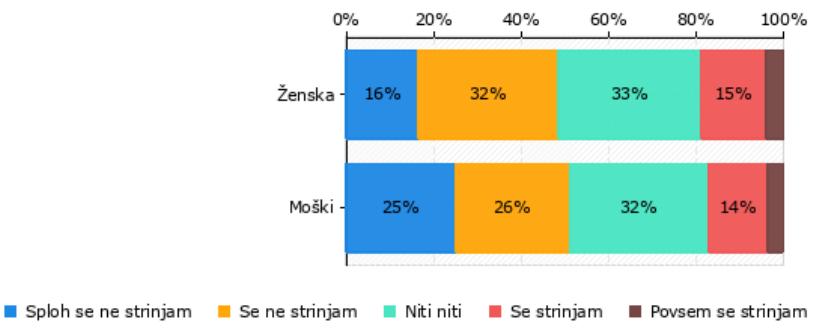

Slika 11: Znam biti od vraga zajedljiv, ko sem pri volji. – spol

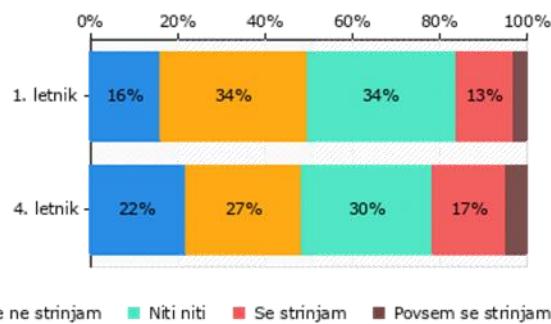

Slika 12: Znam biti od vraga zajedljiv, ko sem pri volji. – letnik

v. Sem ekshibicionist.

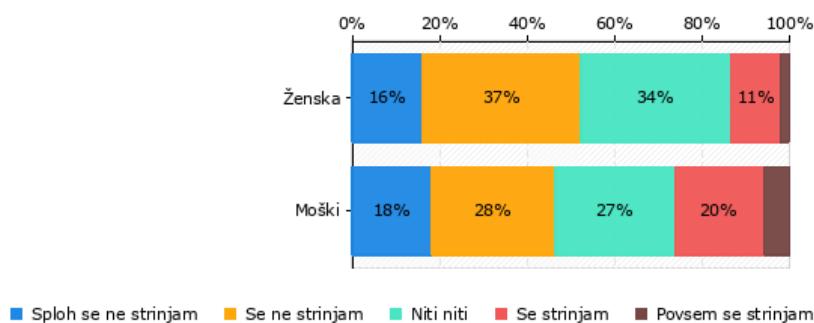

Slika 13: Sem ekshibicionist. – spol

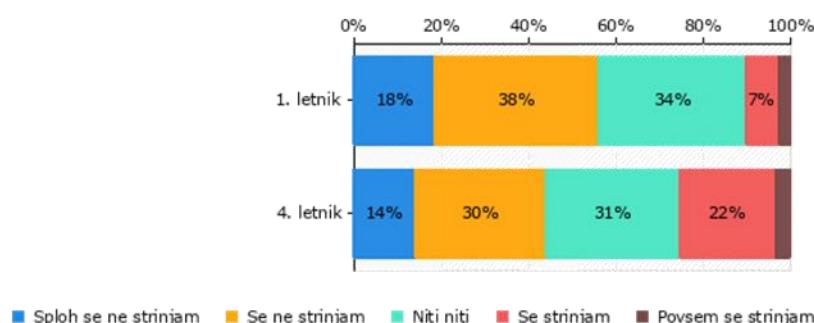

Slika 14: Sem ekshibicionist. – letnik

vi. Ponorm, če kdo krši pravila.

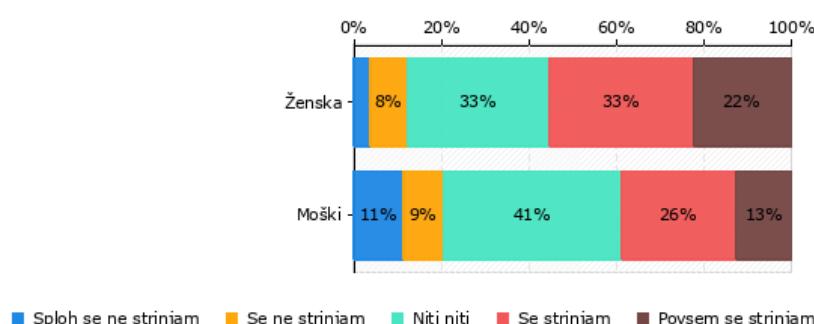

Slika 15: Ponorm, če kdo krši pravila. – spol

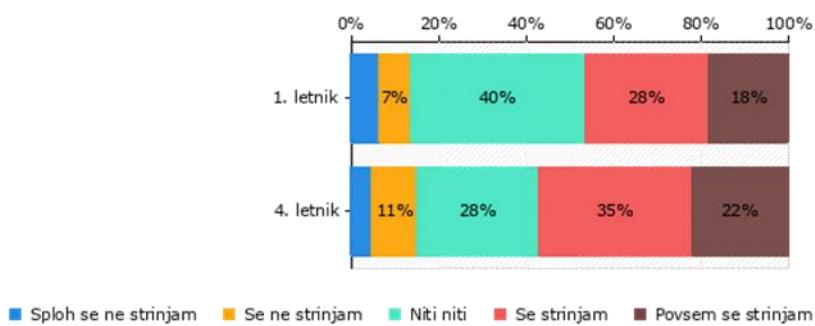

Slika 16: Ponorm, če kdo krši pravila. – letnik

vii. Pacifist sem.

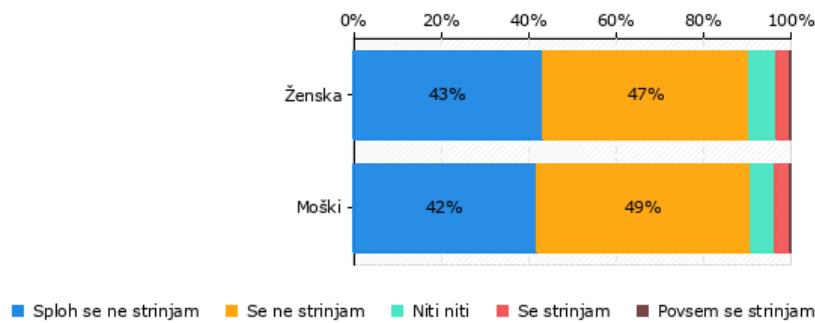

Slika 17: Pacifist sem. – spol

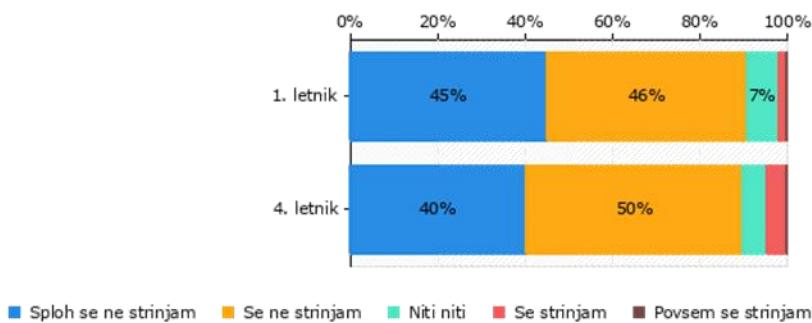

Slika 18: Pacifist sem. – letnik

viii. Nikoli mi ni mar, če kaj izgubim.

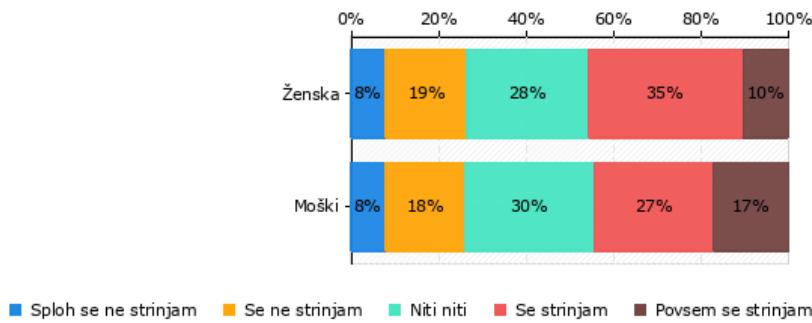

Slika 19: Nikoli mi ni mar, če kaj izgubim. – spol

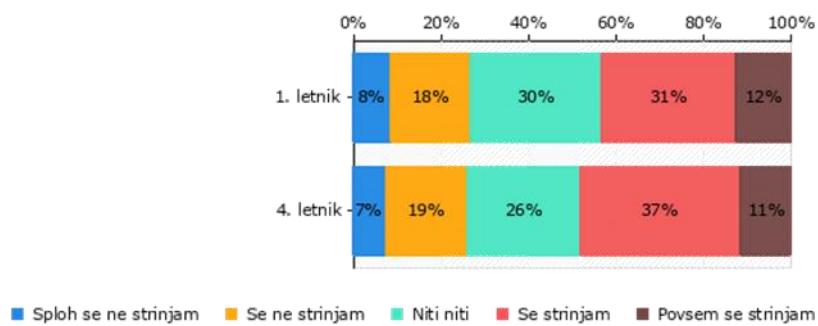

Slika 20: Nikoli mi ni mar, če kaj izgubim. – letnik

ix. Rad imam spremembe.

Slika 21: Rad imam spremembe. – spol

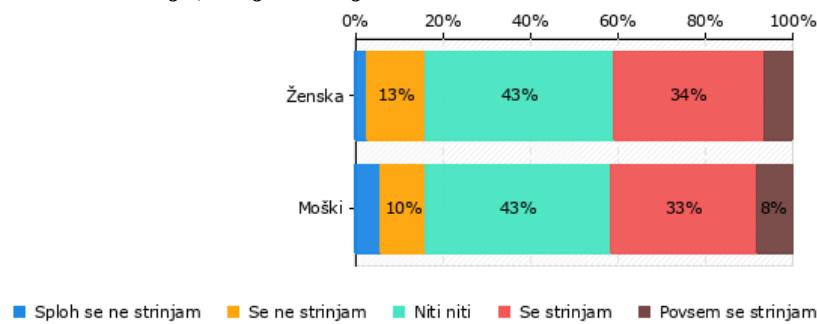

Slika 22: Rad imam spremembe. – letnik

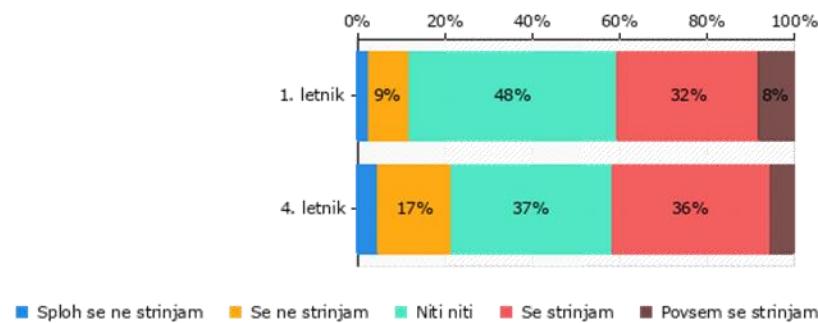
2. Pogled na ljudi

V tej kategoriji je 11 trditev, ki izražajo Holdnov pogled na ljudi.

i. Ljudje vedno mislijo, da je nekaj do dlake tako.

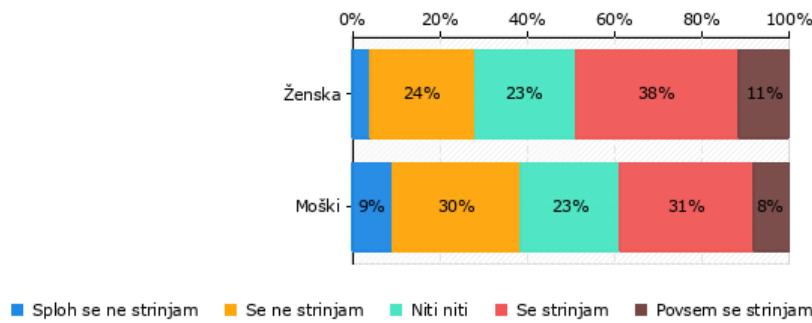

Slika 23: Ljudje vedno mislijo, da je nekaj do dlake tako. – spol

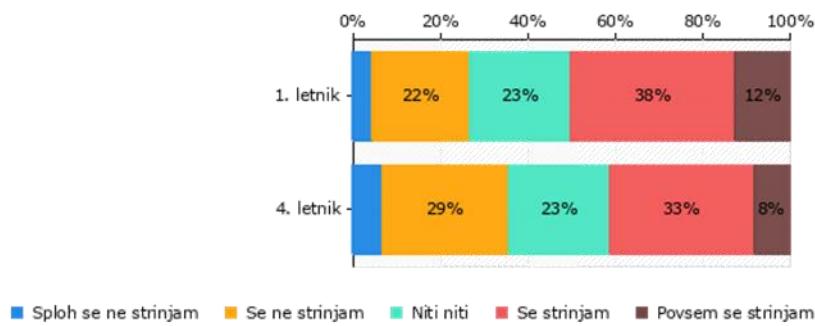

Slika 24: Ljudje vedno mislijo, da je nekaj do dlake tako. – letnik

ii. Ljudje nikoli ničesar ne opazijo.

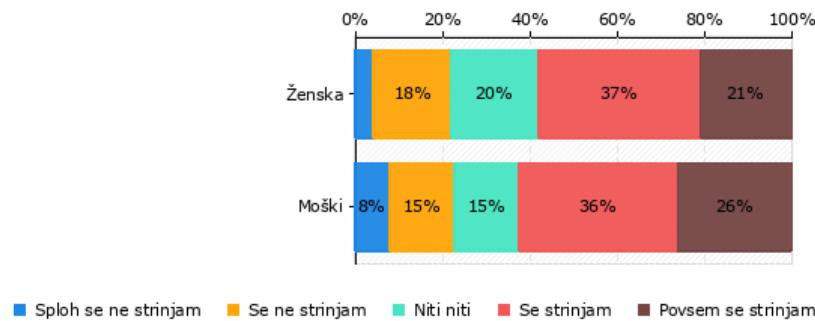

Slika 25: Ljudje nikoli ničesar ne opazijo. – spol

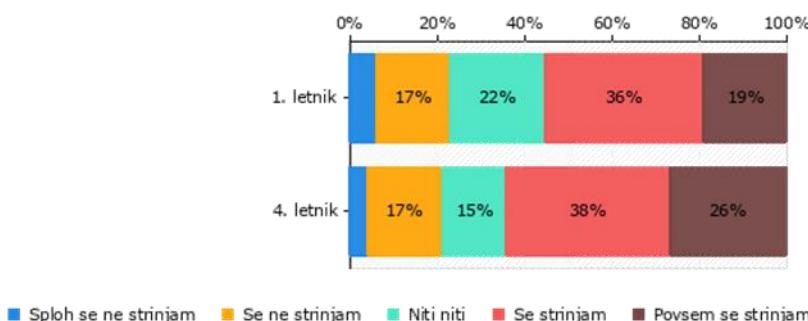

Slika 26: *Ljudje nikoli ničesar ne opazijo.* – letnik

iii. Vsi bebci so prizadeti, če jim rečete, da so bebci.

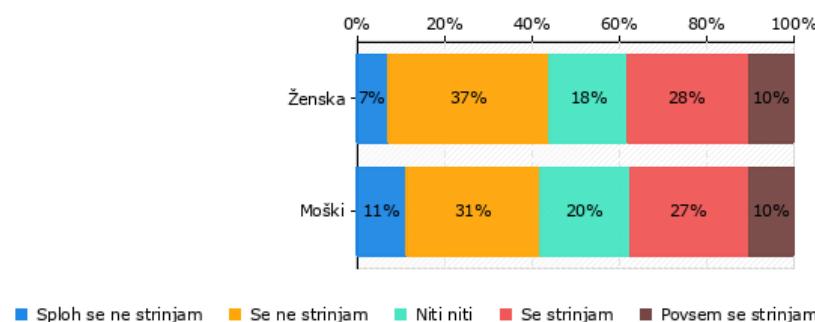

Slika 27: *Vsi bebci so prizadeti, če jim rečete, da so bebci.* – spol

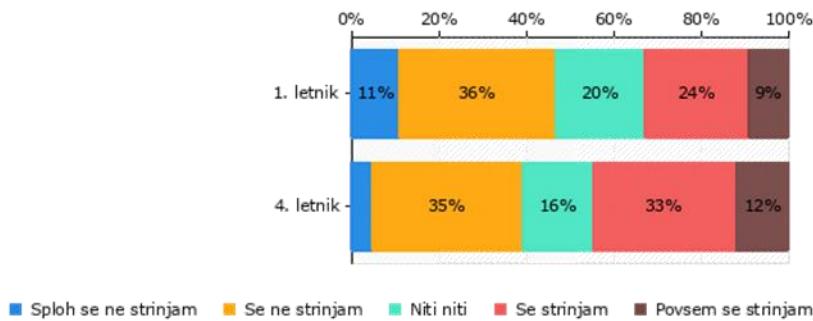

Slika 28: *Vsi bebci so prizadeti, če jim rečete, da so bebci.* – letnik

iv. Bebca prepoznaš po tem, da ti nikoli ne bo omenil česa pametnega.

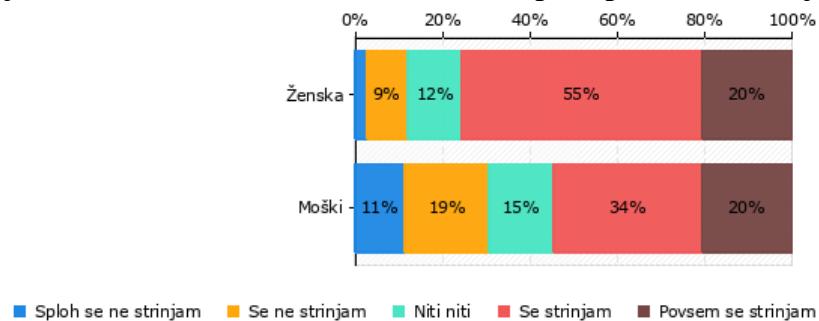

Slika 29: *Bebca prepoznaš po tem, da ti nikoli ne bo omenil česa pametnega.* – spol

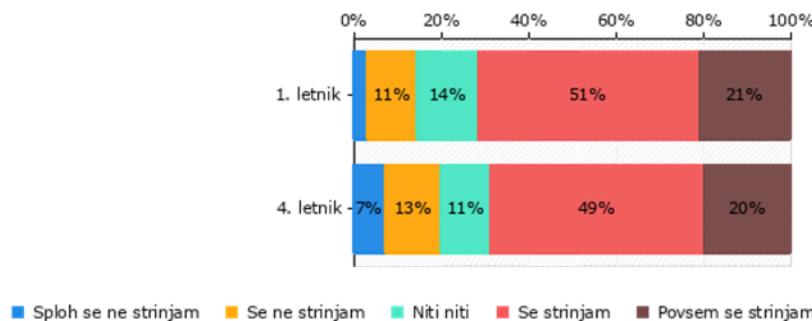

Slika 30: Bebca prepoznaš po tem, da ti nikoli ne bo omenil česa pametnega. – letnik

v. So ljudje, s katerimi se ne bi smeli zafrkavati, pa čeprav to zaslužijo.

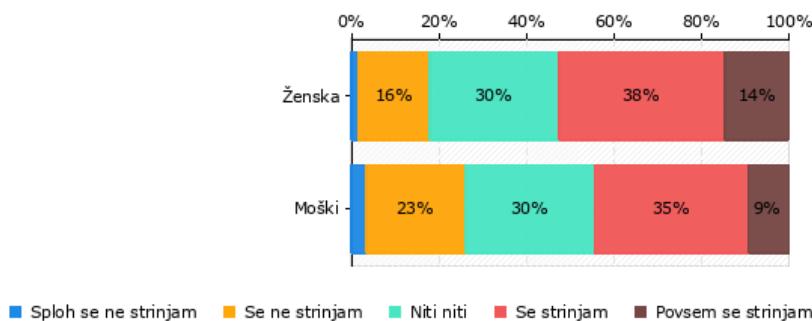

Slika 31: So ljudje, s katerimi se ne bi smeli zafrkavati, pa čeprav to zaslužijo. – spol

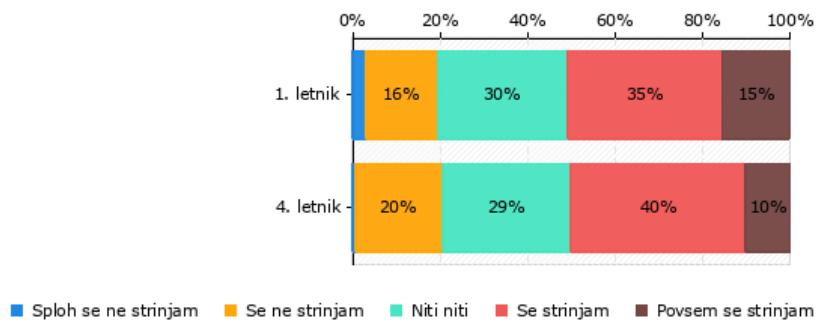

Slika 32: So ljudje, s katerimi se ne bi smeli zafrkavati, pa čeprav to zaslužijo. – letnik

vi. Ljudje vedno ploskajo napačnim stvarem.

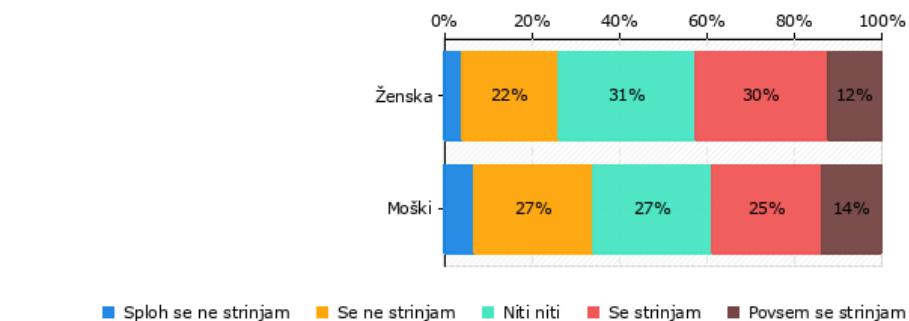

Slika 33: Ljudje vedno ploskajo napačnim stvarem. – spol

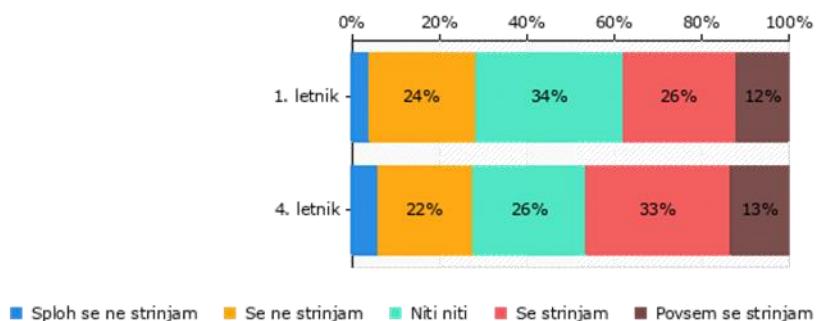

Slika 34: Ljudje vedno ploskajo napačnim stvarem. – letnik

vii. Ljudje vam vedno vse pokvarijo.

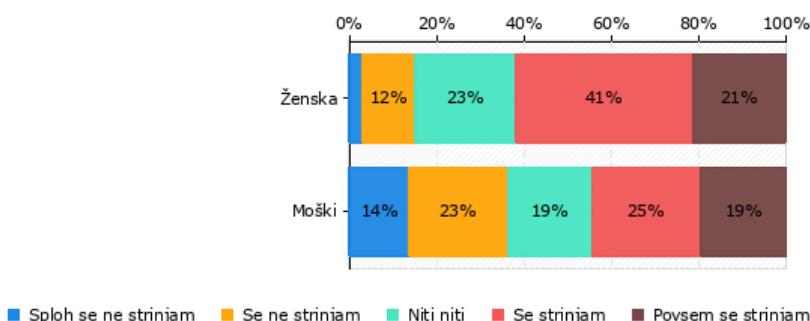

Slika 35: Ljudje vam vedno vse pokvarijo. – spol

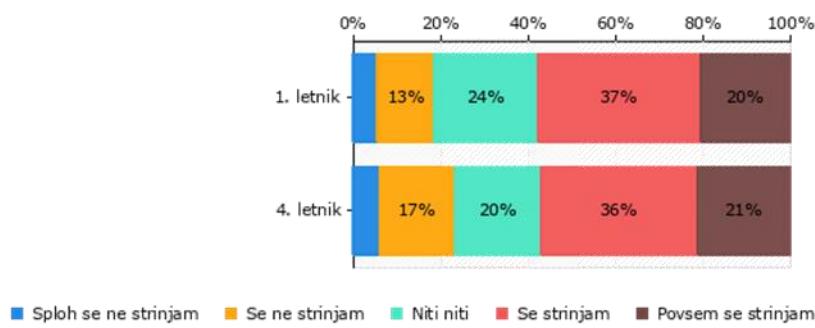

Slika 36: Ljudje vam vedno vse pokvarijo. – letnik

viii. Katoliki vedno skušajo ugotoviti, ali ste katolik.

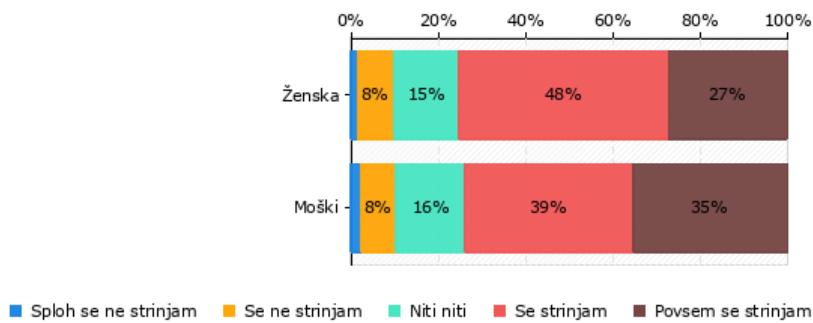

Slika 37: Katoliki vedno skušajo ugotoviti, ali ste katolik. – spol

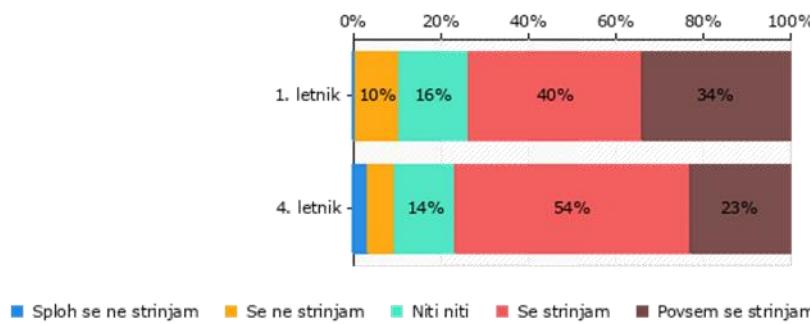

Slika 38: Katoliki vedno skušajo ugotoviti, ali ste katolik. – letnik

ix. Ljudje se lahko spremenimo.

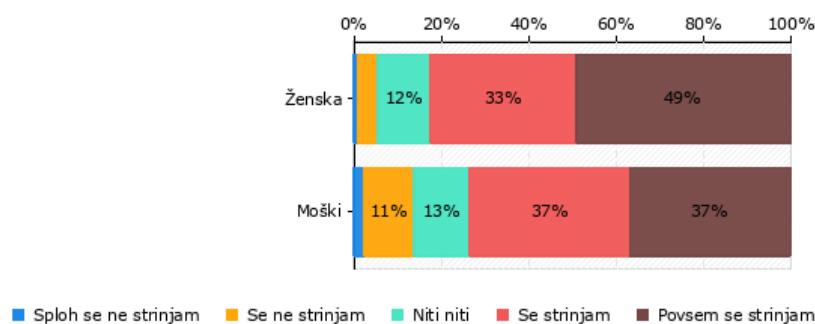

Slika 39: Ljudje se lahko spremenimo. – spol

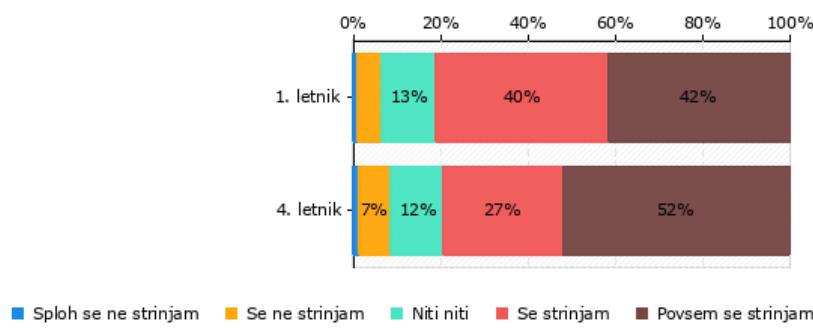

Slika 40: Ljudje se lahko spremenimo. – letnik

x. Preziram ljudi, ki se delajo boljše, pametnejše in bogatejše od ostalih, čeprav je resničnost daleč od resnice.

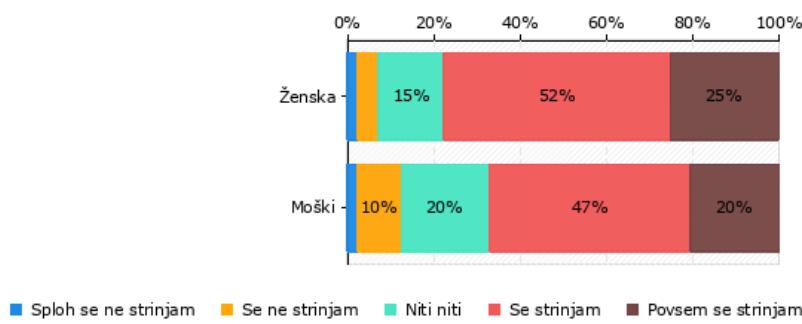

Slika 41: Preziram ljudi, ki se delajo boljše, pametnejše in bogatejše od ostalih, čeprav je resničnost daleč od resnice. – spol

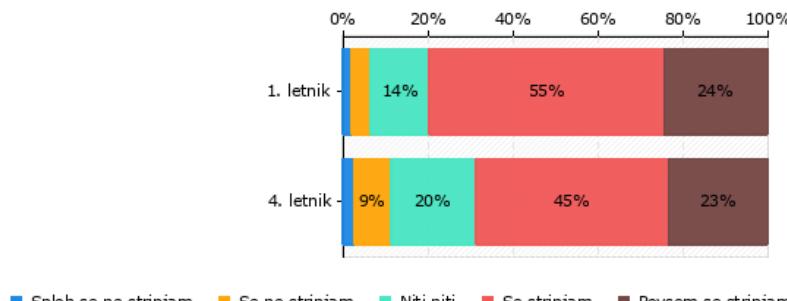

Slika 42: Preziram ljudi, ki se delajo boljše, pametnejše in bogatejše od ostalih, čeprav je resničnost daleč od resnice. – letnik

xi. Ljudje se bojijo, da bi kdo drug utegnil povedati kaj, kar bi bilo bolj duhovito ali bolj imenitno od tega, kar so povedali oni.

Slika 43: Ljudje se bojijo, da bi kdo drug utegnil povedati kaj, kar bi bilo bolj duhovito ali bolj imenitno od tega, kar so povedali oni. – spol

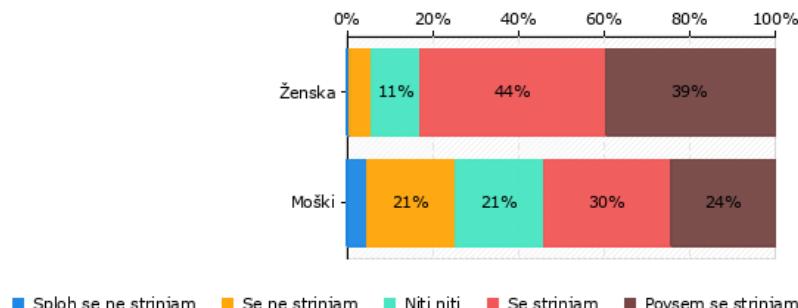

Slika 44: Ljudje se bojijo, da bi kdo drug utegnil povedati kaj, kar bi bilo bolj duhovito ali bolj imenitno od tega, kar so povedali oni. – letnik

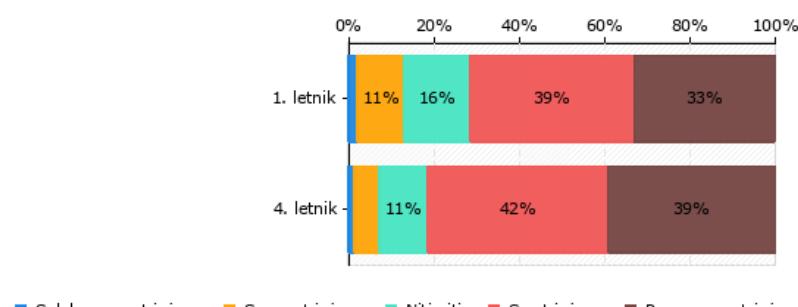
3. Osebno počutje

V tej kategoriji je 6 trditev, ki vsebujejo opis raznih Holdnovih počutij in občutkov.

i. Počutil sem se tako osamljenega, naenkrat.

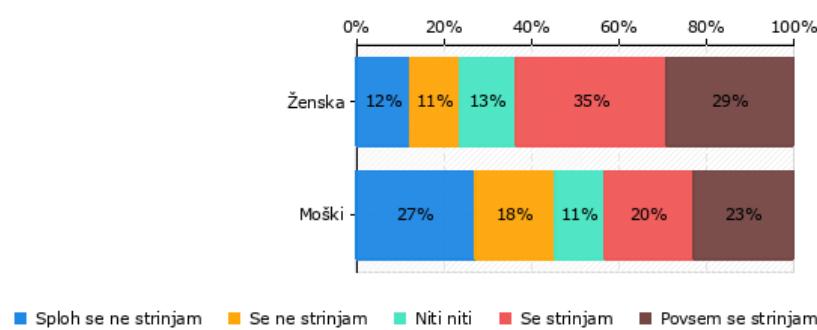

Slika 45: Počutil sem se tako osamljenega, naenkrat. – spol

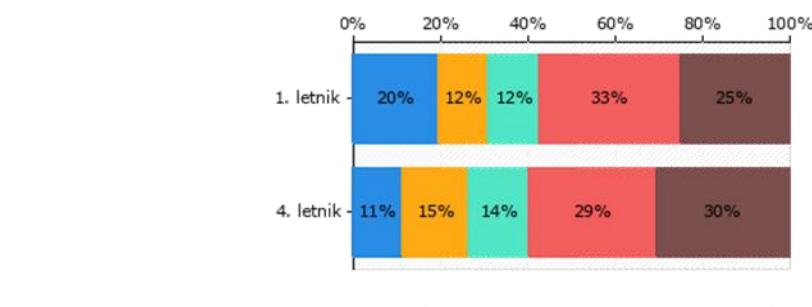

Slika 46: Počutil sem se tako osamljenega, naenkrat. – letnik

ii. Skorajda sem si zaželet, da bi bil mrtev.

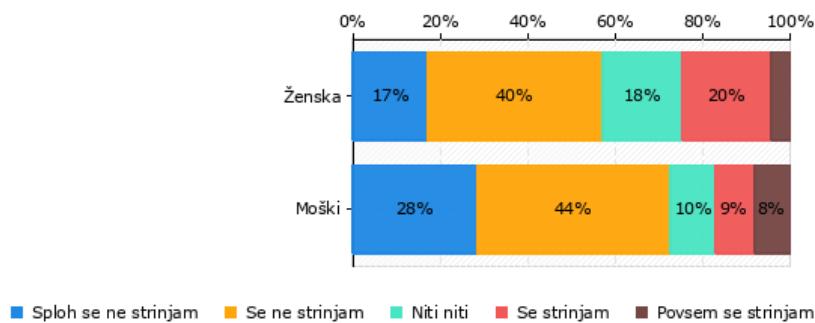

Slika 47: Skorajda sem si zaželet, da bi bil mrtev. – spol

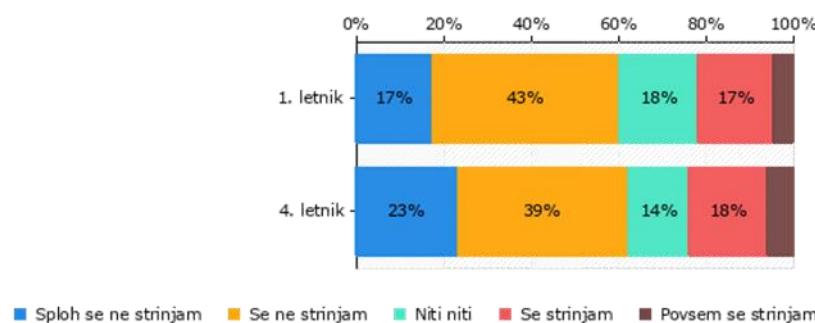

Slika 48: Skorajda sem si zaželet, da bi bil mrtev. – letnik

iii. Skoraj vedno, ko mi kdo kaj podari, me to na koncu razžalosti.

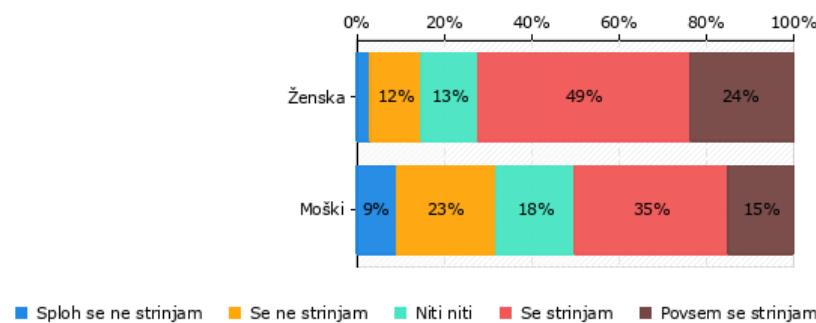

Slika 49: Skoraj vedno, ko mi kdo kaj podari, me to na koncu razžalosti. – spol

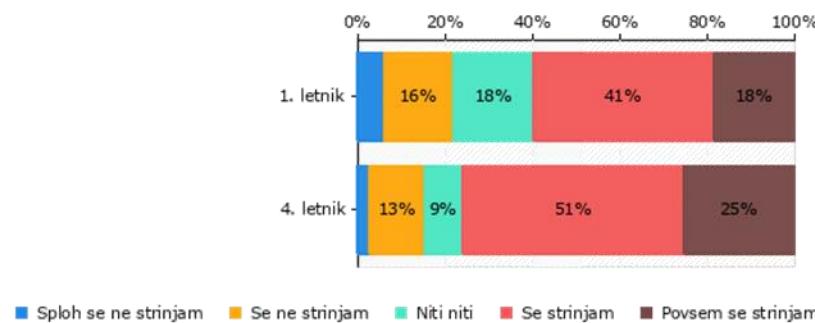

Slika 50: Skoraj vedno, ko mi kdo kaj podari, me to na koncu razžalosti. – letnik

iv. Ko ste čisto potlačeni, ne morete misliti.

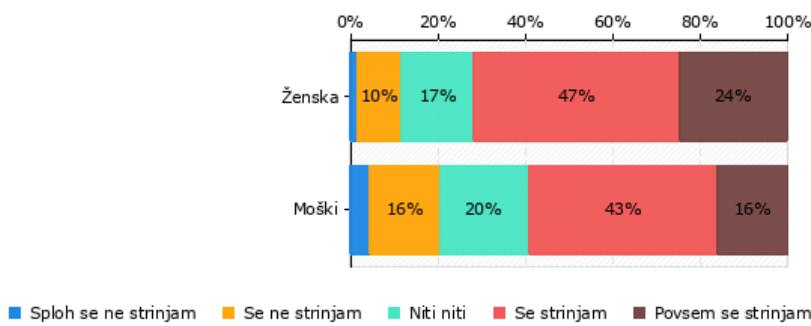

Slika 51: Ko ste čisto potlačeni, ne morete misliti. – spol

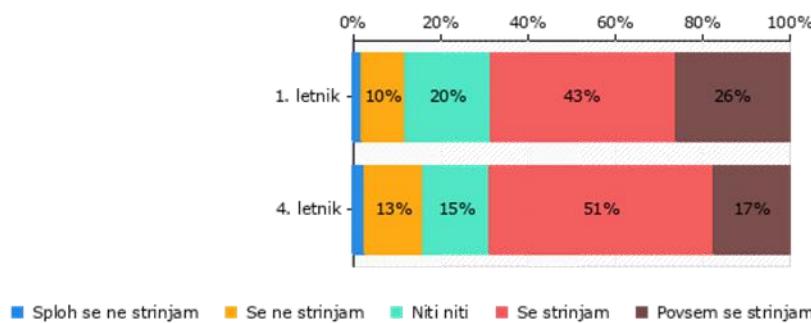

Slika 52: Ko ste čisto potlačeni, ne morete misliti. – letnik

v. Počutim se kot, da se vse konstantno spreminja. Nič ne ostane isto.

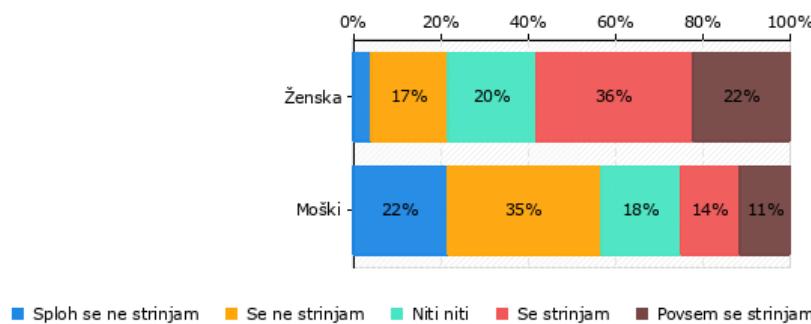

Slika 53: Počutim se kot, da se vse konstantno spreminja. Nič ne ostane isto. – spol

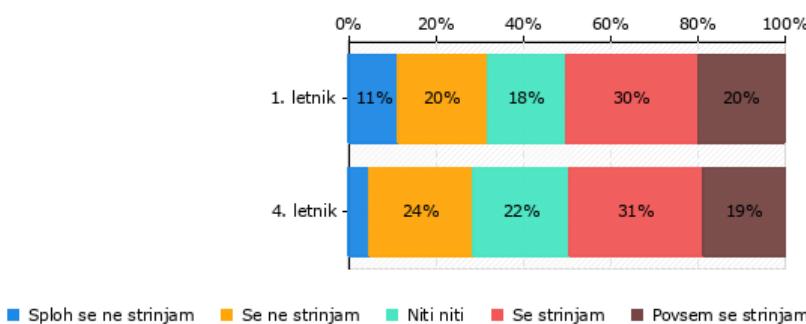

Slika 54: Počutim se kot, da se vse konstantno spreminja. Nič ne ostane isto. – letnik

vi. Počutim se kot, da padam navzdol v prepad in ne morem nič narediti.

Slika 55: Počutim se kot, da padam navzdol v prepad in ne morem nič narediti. – spol

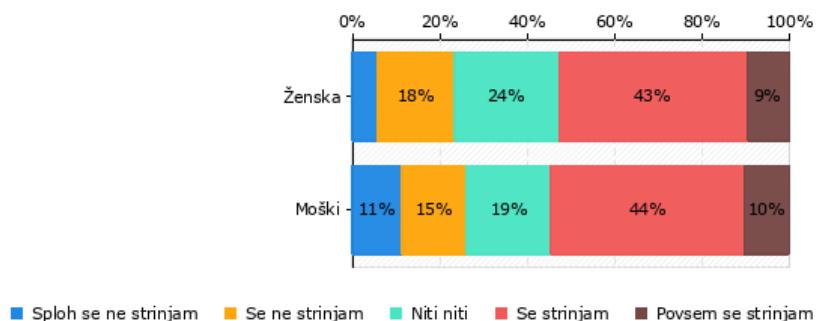

Slika 56: Počutim se kot, da padam navzdol v prepad in ne morem nič narediti. – letnik

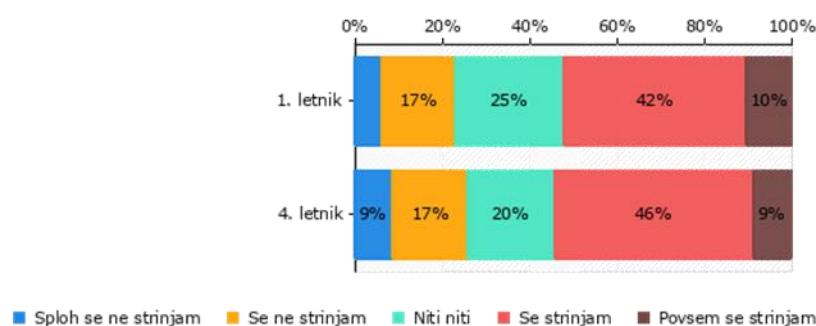
4. Pogled na družbo

V tej kategoriji je 6 trditev, ki predstavljajo Holdnov pogled na družbo.

i. Življenje je igra, fant. Življenje je igra, ki jo igramo po pravilih.

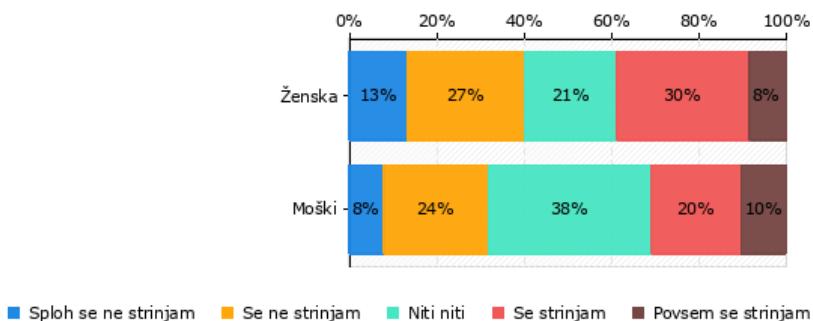

Slika 57: Življenje je igra, fant. Življenje je igra, ki jo igramo po pravilih. – spol

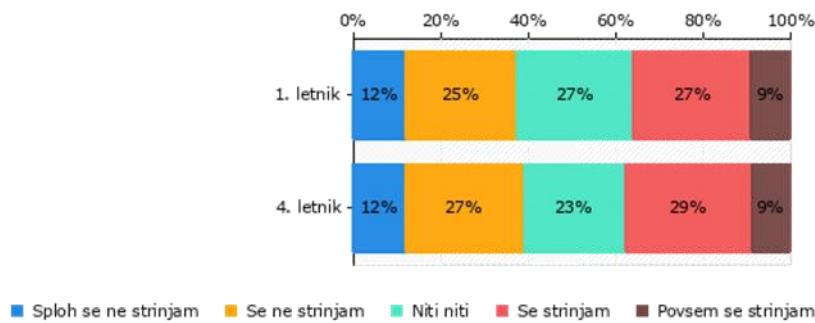

Slika 58: Življenje je igra, fant. Življenje je igra, ki jo igramo po pravilih. – letnik

ii. Matere so vse nekam pritisnjene.

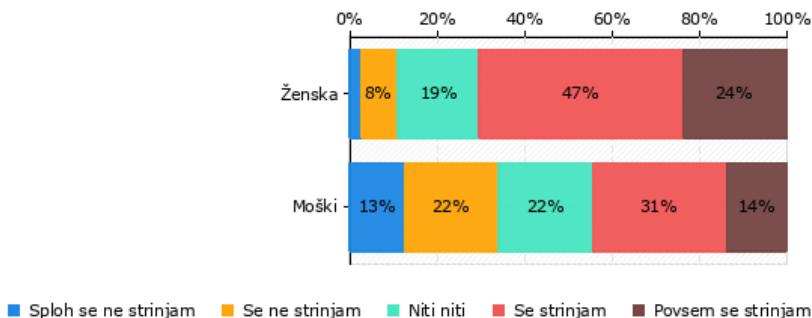

Slika 59: Matere so vse nekam pritisnjene. – spol

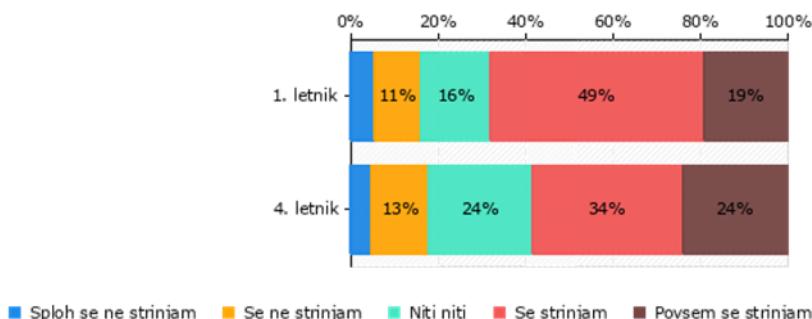

Slika 60: Matere so vse nekam pritisnjene. – letnik

iii. Prekleti denar. Vedno je tako, da vas na koncu vznejevolji ko sam vrag.

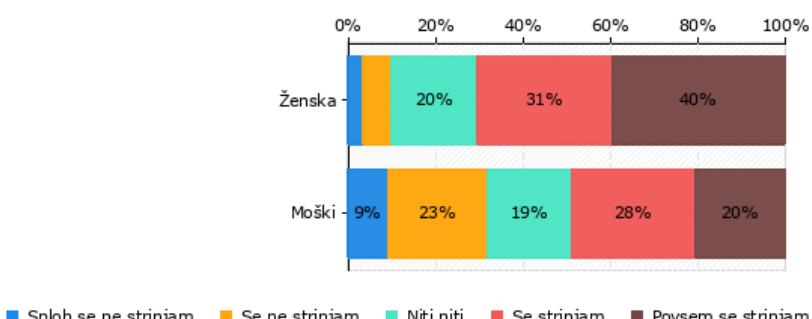

Slika 61: Prekleti denar. Vedno je tako, da vas na koncu vznejevolji ko sam vrag. – spol

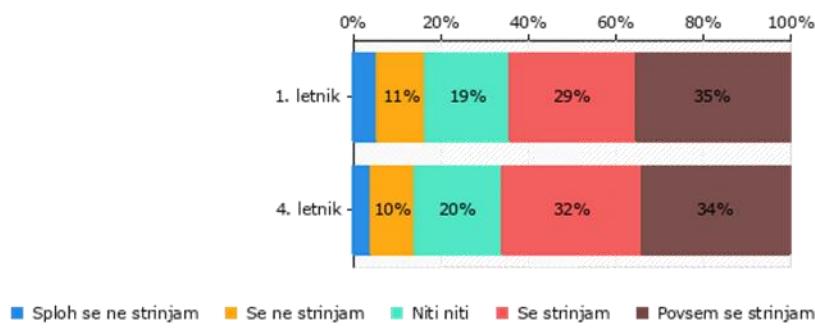

Slika 62: Prekleti denar. Vedno je tako, da vas na koncu vznejevolji ko sam vrag. – letnik

iv. Odrasli svet me žalosti.

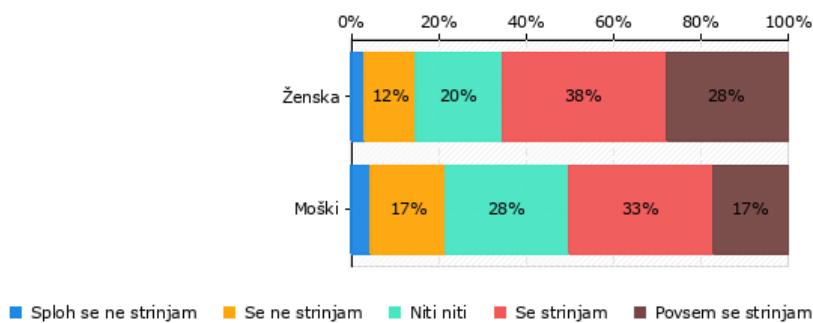

Slika 63: Odrasli svet me žalosti. – spol

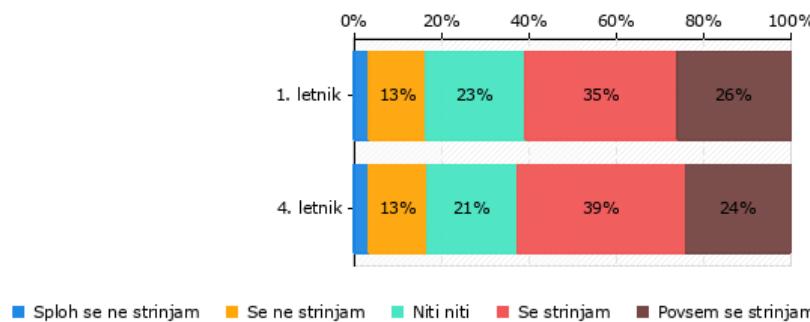

Slika 64: Odrasli svet me žalosti. – letnik

v. Odrasli svet se mi zdi zlagan in nepristen.

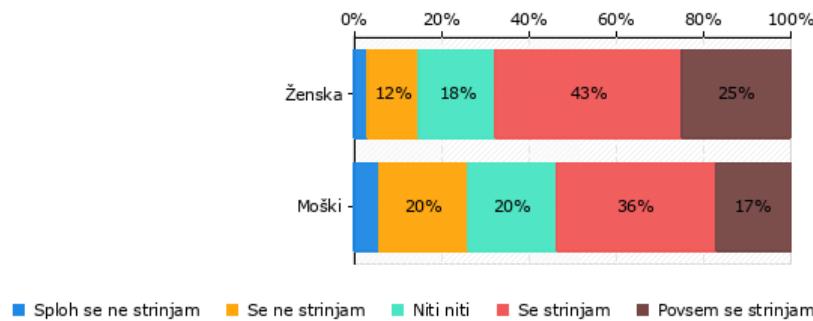

Slika 65: Odrasli svet se mi zdi zlagan in nepristen. – spol

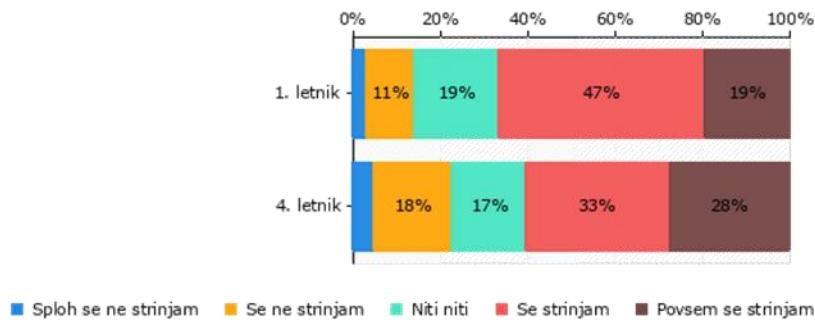

Slika 66: Odrasli svet se mi zdi zlagan in nepristen. – letnik

vi. Ne moremo vedeti ali opravljamo dobra dela, ker resnično želimo pomagati, ali pa jih delamo za lasten ugled in smo v resnici pozterji.

Slika 67: Ne moremo vedeti ali opravljamo dobra dela, ker resnično želimo pomagati, ali pa jih delamo za lasten ugled in smo v resnici pozterji. – spol

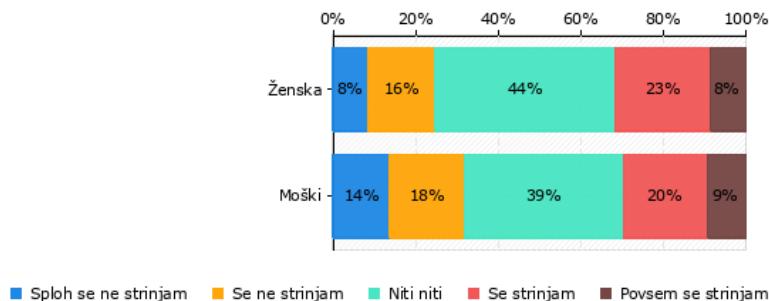

Slika 68: *Ne moremo vedeti ali opravljamo dobra dela, ker resnično želimo pomagati, ali pa jih delamo za lasten ugled in smo v resnici pozorji.* – letnik

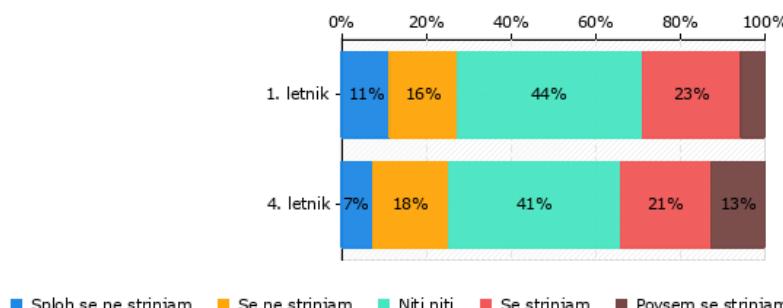
5. Pogled na smrt

V kategoriji sta dve trditvi, ki razkrivata Holdnov pogled na smrt.

- i. **Fant, ko ste mrtvi, vas res nastanijo. Prekledo upam, da bo imel kdo toliko zdrave pameti in me bo kratko malo skucnil v reko ali kaj jaz vem, ko zares umrem.**

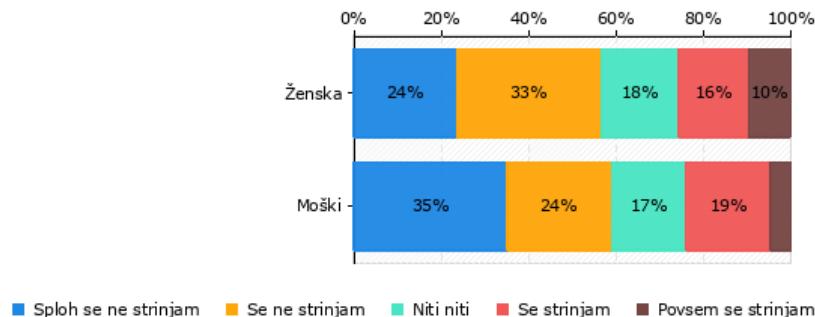

Slika 69: *Fant, ko ste mrtvi, vas res nastanijo. Prekledo upam, da bo imel kdo toliko zdrave pameti in me bo kratko malo skucnil v reko ali kaj jaz vem, ko zares umrem.* – spol

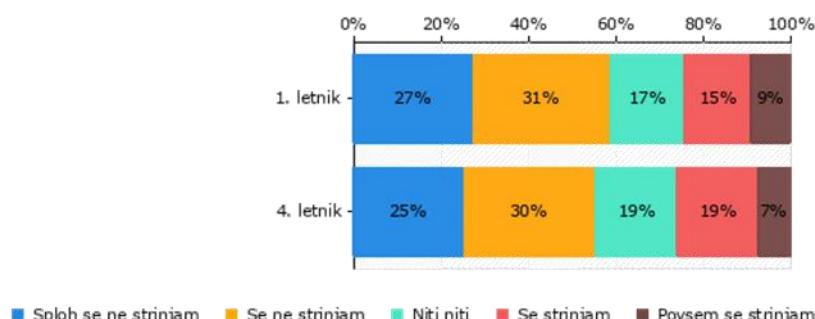

Slika 70: *Fant, ko ste mrtvi, vas res nastanijo. Prekledo upam, da bo imel kdo toliko zdrave pameti in me bo kratko malo skucnil v reko ali kaj jaz vem, ko zares umrem.* – letnik

ii. Nošenje rož na grob se mi zdi nepotrebno. Komu je mar cvetje, ko ste mrtvi? Nikomur.

Slika 71: Nošenje rož na grob se mi zdi nepotrebno. Komu je mar cvetje, ko ste mrtvi? Nikomur. – spol

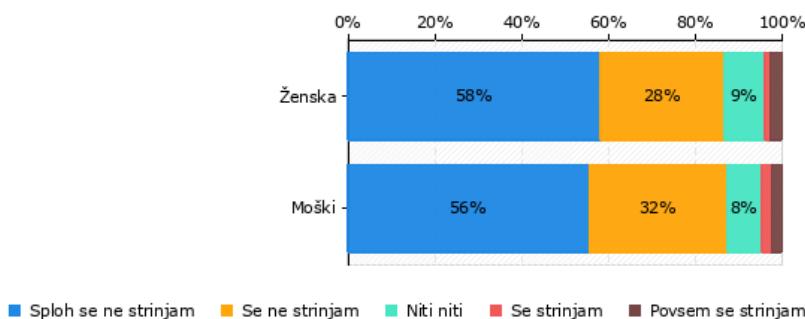

Slika 72: Nošenje rož na grob se mi zdi nepotrebno. Komu je mar cvetje, ko ste mrtvi? Nikomur. – letnik

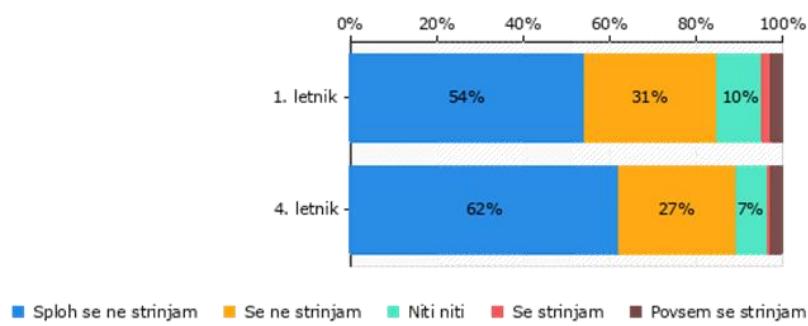
6. Pogled na gledališče in film

V tej kategoriji so 4 trditve, s katerimi je ponazorjen Holdnov odnos do gledališča in filma.

i. Če kaj sovražim na tem svetu, sovražim film.

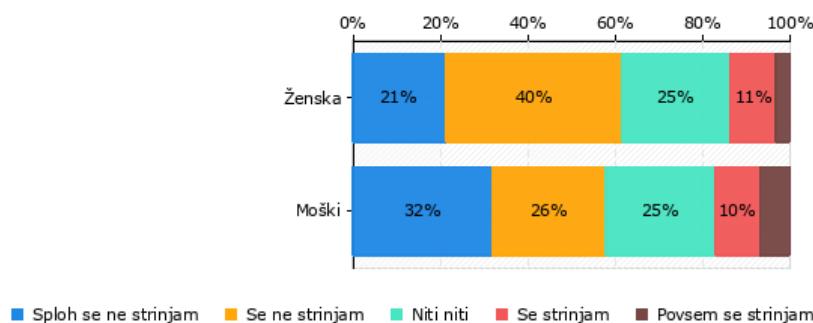

Slika 73: Če kaj sovražim na tem svetu, sovražim film. – spol

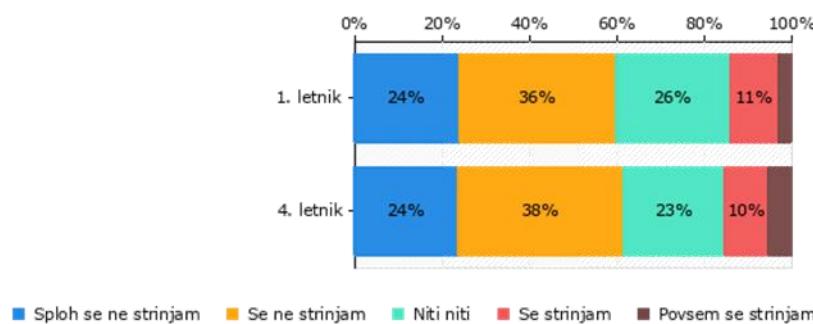

Slika 74: Če kaj sovražim na tem svetu, sovražim film. – letnik

ii. Sovražim igralce.

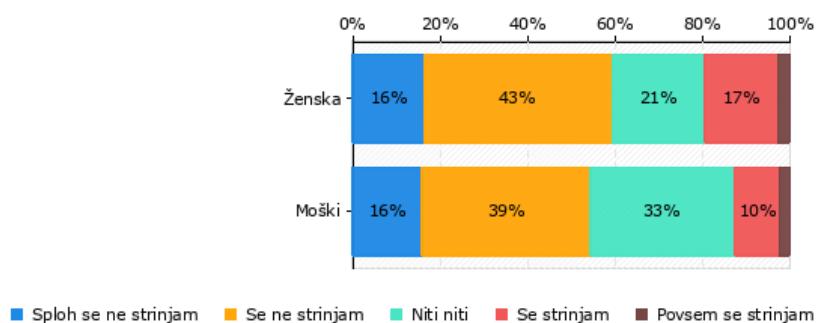

Slika 75: Sovražim igralce. – spol

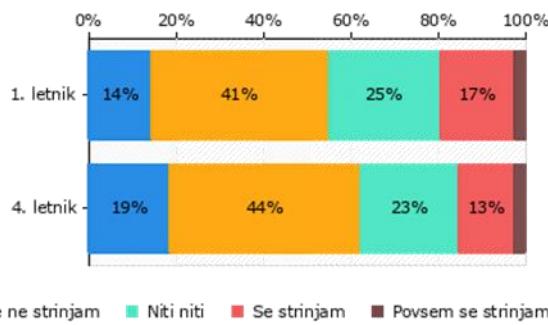

Slika 76: Sovražim igralce. – letnik

iii. Igralci se nikoli ne obnašajo kot ljudje.

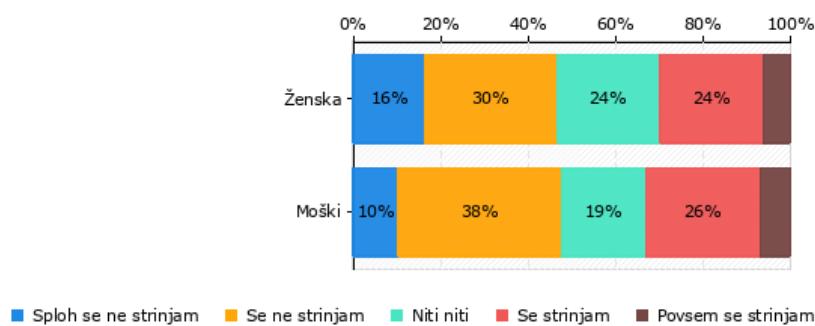

Slika 77: Igralci se nikoli ne obnašajo kot ljudje. – spol

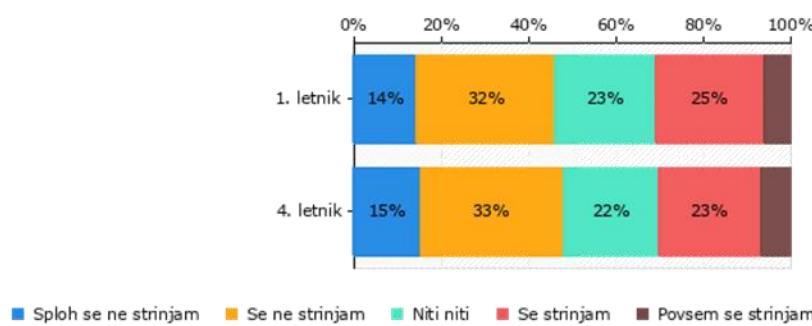

Slika 78: Igralci se nikoli ne obnašajo kot ljudje. – letnik

iv. Neprehomoma me skrbi, da bo igralec zdaj zdaj naredil nekaj izumetničenega in pozerskega.

Slika 79: Neprehomoma me skrbi, da bo igralec zdaj zdaj naredil nekaj izumetničenega in pozerskega. – spol

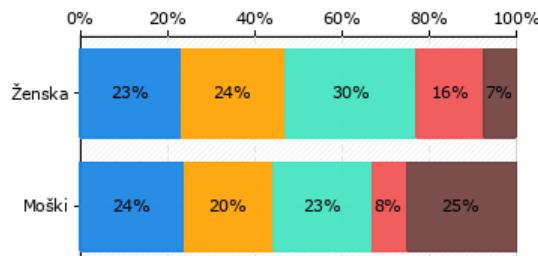

Slika 80: Neprehomoma me skrbi, da bo igralec zdaj zdaj naredil nekaj izumetničenega in pozerskega. – letnik

7. Pogled na spolnost

Ta kategorija vsebuje dve Holdnovi trditvi, ki kažeta njegov odnos do spolnosti.

i. V glavi sem jaz verjetno največji spolni iztirjenec, kar ste jih kdaj videli.

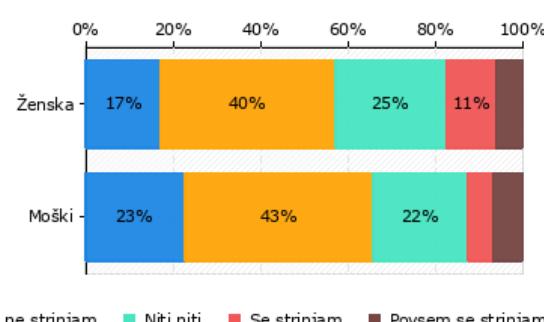

Slika 81: V glavi sem jaz verjetno največji spolni iztirjenec, kar ste jih kdaj videli. – spol

Slika 82: V glavi sem jaz verjetno največji spolni iztirjenec, kar ste jih kdaj videli. – letnik

ii. Spolnost, to je nekaj, česar enostavno ne razumem.

Slika 83: Spolnost, to je nekaj, česar enostavno ne razumem. – spol

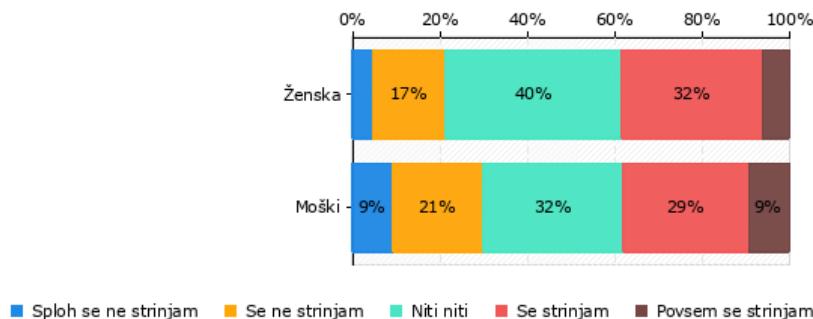

Slika 84: Spolnost, to je nekaj, česar enostavno ne razumem. – letnik

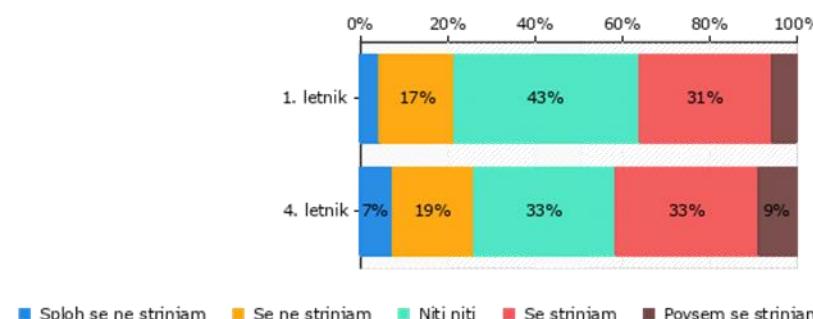
8. Pogled na šolo

Ta kategorija vsebuje 3 trditve, ki razkrivajo Holdnovo mnenje o šoli.

i. Bolj je šola draga, več je v njej tatov.

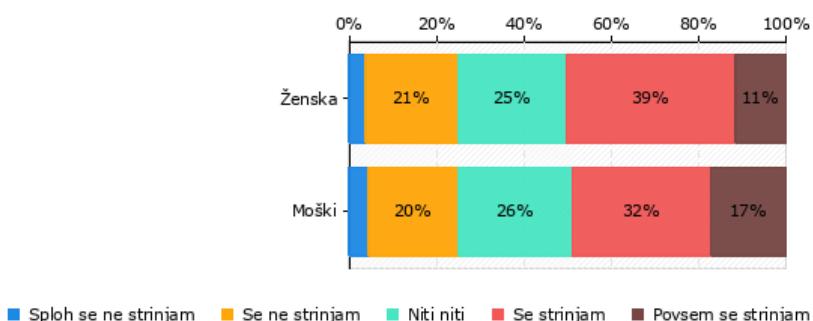

Slika 85: Bolj je šola draga, več je v njej tatov. – spol

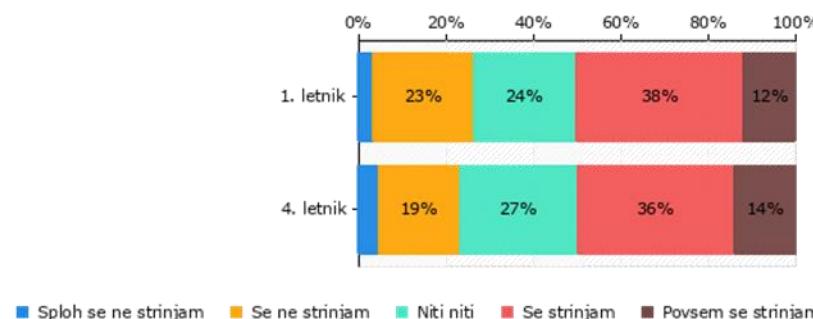

Slika 86: Bolj je šola draga, več je v njej tatov. – letnik

ii. V vsaki šoli, v kateri sem bil, vedno so ti športni lopovi držali skupaj.

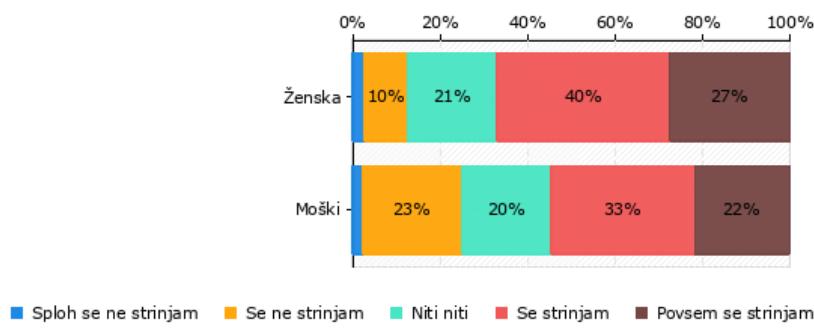

Slika 87: V vsaki šoli, v kateri sem bil, vedno so ti športni lopovi držali skupaj. – spol

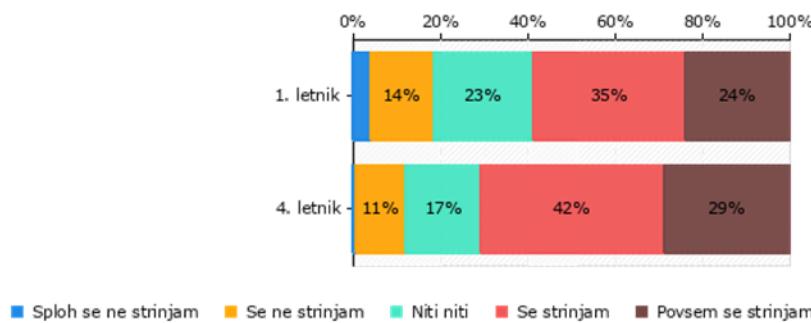

Slika 88: V vsaki šoli, v kateri sem bil, vedno so ti športni lopovi držali skupaj. – letnik

iii. Šola je polna pozerskih pametnjakovičev.

Slika 89: Šola je polna pozerskih pametnjakovičev. – spol

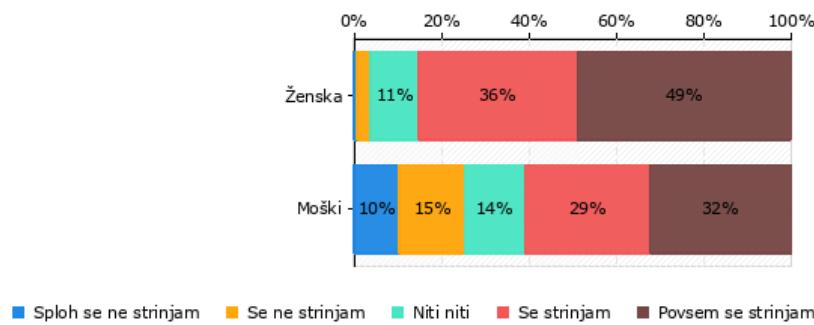

Slika 90: Šola je polna pozerskih pametnjakovičev. – letnik

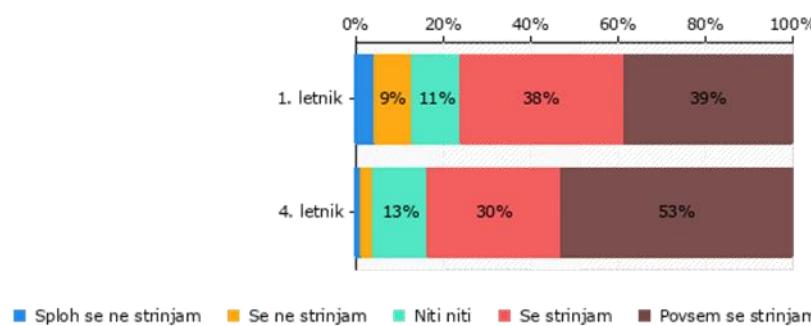
9. Misli o prihodnosti

V tej kategoriji so zbrane 3 trditve, ki izražajo Holdnov pogled na prihodnost.

i. O, me, kar skrbi me moja prihodnost, saj me.

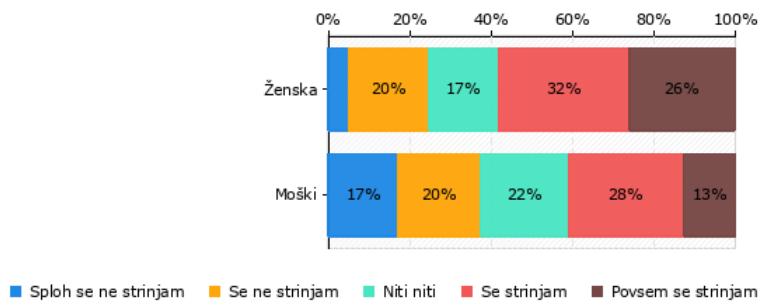

Slika 91: O, me, kar skrbi me moja prihodnost, saj me. – spol

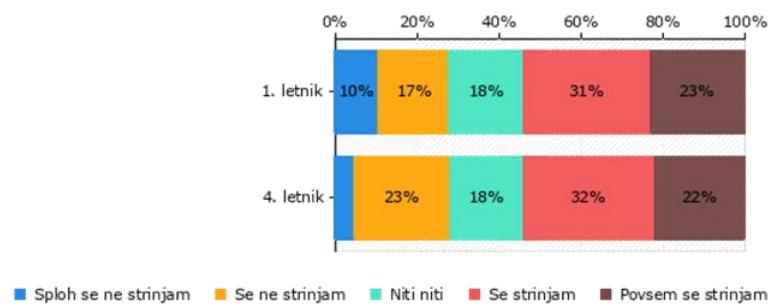

Slika 92: O, me, kar skrbi me moja prihodnost, saj me. – letnik

ii. Zdi se mi, da me, ko odrastem in se zaposlim, čakajo le obveznosti, stvari, ki jih moram narediti in nič drugega.

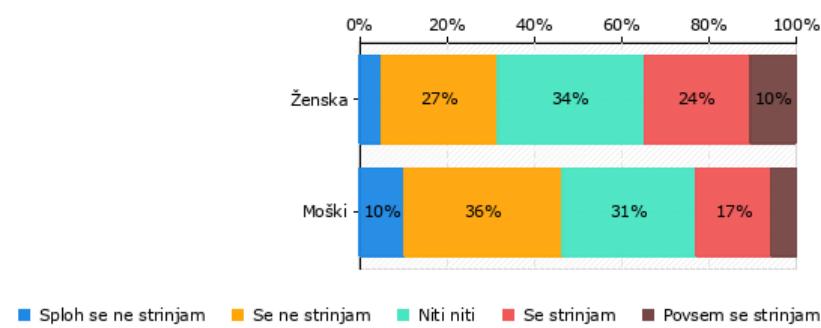

Slika 93: *Zdi se mi, da me, ko odrastem in se zaposlim, čakajo le obveznosti, stvari, ki jih moram narediti in nič drugega. – spol*

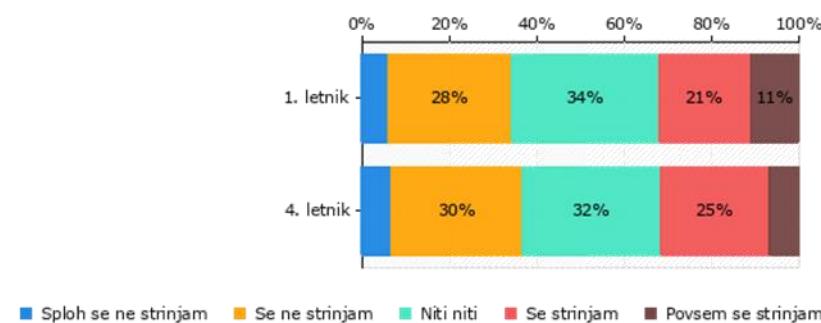

Slika 94: *Zdi se mi, da me, ko odrastem in se zaposlim, čakajo le obveznosti, stvari, ki jih moram narediti in nič drugega. – letnik*

iii. Po študiju bom popolnoma drugačen.

Slika 95: *Po študiju bom popolnoma drugačen. – spol*

Slika 96: *Po študiju bom popolnoma drugačen. – letnik*

VI. RAZPRAVA

1. *Slošne ugotovitve*

Iz rezultatov je razvidno, da so se dijaki s postavljenimi trditvami večinoma strinjali. Namreč od devetih kategorij je bilo šest takih, pri katerih so dijaki v večji meri izrazili strinjanje kot pa nestrinjanje njimi. Te kategorije so: osebnostne lastnosti, pogled na ljudi, osebno počutje, pogled na družbo, pogled na šolo in misli o prihodnosti. Ostale tri, pri katerih opazimo nestrinjanje, so: pogled na smrt, pogled na gledališče in film in pogled na spolnost. Ta rezultat me ne preseneča, saj je Holden že od izida romana eden od literarnih likov, s katerim se najstniki najbolj poistovetijo. (Czapnik, 2019) Varuh v rži je namreč unikaten v jeziku in obravnavi tem, kot so najstniška zmedenost, jeza in odtujenost.

Primerjava po spolu

Rezultati kažejo, da se v splošnem dijakinja bolj strinjajo s trditvami kot dijaki. To se je izkazalo v kar sedmih kategorijah: osebnostne lastnosti, pogled na ljudi, osebno počutje, pogled na družbo, pogled na smrt, pogled na šolo in misli o prihodnosti. Preostali dve, kjer so se bolj strinjali dijaki, sta: pogled na spolnost in pogled na gledališče in film. Opazimo, da sta ti dve kategoriji v življenju manj pomembni, medtem ko so kategorije, v katerih je izraženo večje strinjanje dijakinja, tiste, ki govorijo o pomembnejših življenjskih zadevah.

Izbrane trditve v zgoraj omenjenih sedmih kategorijah v veliki meri izražajo Holdnovo anksioznost – njegove skrbi, zelo pesimističen pogled na vse okoli njega in nezadovoljstvo s tem, kar se pričakuje od njega. Vse naštete komponente teh sedmih kategorij so pogosteje pri ženskah kakor pri moških.

V raziskavi (Crabb, 2019) so ugotovili, da ženske bolj skrbi za stvari, kot so izobrazba, življenjski stroški, razlike med spoloma, nerazporeditev bogastva, brezposelnost, revščina, ekonomija itd. Moški so v istih kategorijah izkazali bistveno manj skrbi. Druga raziskava (Who do you think has a better life in your country – men or women?, 2010) je primerjala kakovost življenja med obema spoloma po državah; zanimali so me rezultati evropskih in severnoameriških držav (ZDA, Francija, Velika Britanija, Nemčija, Španija in Poljska). Za Slovenijo podobnih raziskav nisem našla. V vseh prej omenjenih državah vprašani menijo, da imajo moški višjo kakovost življenja. Ta je neposredno povezana z mentalnim zdravjem, tudi z anksiozno motnjo, ki se kaže v skrbeh za življenje. (Keshabyan, 2020) Nizka kakovost življenja je povezana z več skrbmi. Tako lahko potegnemo vzporednice med nižjo kakovostjo življenja žensk in večjo tendenco skrbi, ki jo izkusijo ženske. Holdna prav tako skrbi, kaj bo z njegovim življenjem v prihodnosti. Že sama misel na prihajajoče obveznosti ga straši. »Holden Caulfield je osamljena, razočarana oseba, ki je ujeta v svet banalnosti in omejujoče skladnosti. Zaradi pomanjkanja ljubezni, pozornosti in vere v življenje se boji odraslosti. Ne želi biti del tega strašljivega sveta.« (Vukelja, 2012) Trditev, ki tu izstopa, je iz kategorije misli o prihodnosti: »O, me, kar skrbi me moja prihodnost, saj me.« (Salinger, 1990, str. 18) S to trditvijo se je strinjalo 24 % več dijakinja kot dijakov.

Ženske so podvržene višjim pričakovanjem družbe kot moški. Od njih je pričakovano, da bodo kuhalne, prale, imele otroke in skrbele zanje. Morajo biti podrejene in pokorne moškim. Morajo imeti popolno postavo in biti popolne partnerke/žene. (Akinmoyede, 2021) Ne smejo imeti spolnih odnosov z veliko moškimi, prav tako pa ne smejo imeti premalo spolnih izkušenj. Vedno se morajo varovati pred moškimi, da ne pride do spolnega nadlegovanja ali celo do posilstva. Ob vsem tem je pričakovano še, da ima ženska uspešno kariero, da dokaže, da je

ravno toliko sposobna kot moški. Vsaka ženska je kdaj izkusila pritisk najmanj enega izmed naštetih pričakovanj, verjetno celo več. To so obvezne, ki jih je družba postavila in zaradi katerih so ženske obremenjene bolj kot moški. Svojo prihodnost vidijo bolj negotovo in kakor listo stvari, ki jih morajo še doseči. (Gadzekpo, 2019) Podobno vidi svojo prihodnost v svetu odraslih tudi Holden, ki se mu zdi, da ga, ko bo odrasel in se zaposlil, čakajo le obveznosti. Pri dijakinjah je bil seštevek odgovorov (Se strinjam in Popolnoma se strinjam) pri 2. trditvi v 9. kategoriji za 17 odstotnih točk večji kot pri dijakih.

Postavljena hipoteza o tem, da se bodo dijaki bolj poistovetili kot dijakinje, tako ni bila potrjena.

Primerjava po letniku

Ugotovila sem, da so večje strinjanje s trditvami pokazali dijaki 4. letnika kot dijaki 1. letnika. Maturanti so v vseh devetih kategorijah izkazali večje strinjanje s trditvami. To si lahko razlagamo s tem, da je Holden star okoli 17 let, kar pa je bližje starosti dijakov 4. letnika kot pa dijakov 1. letnika. Starost vpliva na življenjske izkušnje in pogled na svet okoli nas. Ljudje, ki so v isti starostni skupini ali so si po starosti bližje, imajo tako večje možnosti, da se identificirajo z osebami iz iste starostne skupine. (Varia, 2016) V veliki meri se spoprijateljimo ali se zaljubimo v ljudi iste starosti z malo odklona. Tako nam je preprosto lažje. (Swift, 2018) Raziskave (Drury in ostali, 2016) so pokazale, da se počutimo bolj anksiozno, ko se družimo z ljudmi, ki niso naše starosti, saj je starost dejavnik, ki ga uporabimo za določanje, ali smo si z osebo podobni. Verjetne je, da bomo žeeli biti prijatelji z osebo, ki se nam zdi bolj podobna nam samim.

Hipotezo, da se bodo dijaki 4. letnika bolj poistovetili kot dijaki 1. letnika, sem tako potrdila.

2. Izjeme

V raziskavi se je izkazalo, da le redki odgovori dijakov odstopajo od zgoraj navedenih ugotovitev. To si lahko razlagamo z dvema pojasnitvama: odgovori so odvisni od posameznikovega življenja in od zunanjih okoliščin.

Trditve, kjer sem opazila odstopanje (z njimi se je poistovetilo več moških in več dijakov 1. letnika):

- Ponorm, če kdo krši pravila.
- Ljudje vedno ploskajo napačnim stvarem.
- Ljudje nikoli ničesar ne opazijo.
- Prekleti denar. Vedno je tako, da vas na koncu vznejevolji ko sam vrag.

Opaženi odkloni so verjetno posledica vzgoje, odraščanja in življenjskih izkušenj posameznika.

Pri trditvah:

- Ne moremo vedeti, ali opravljamo dobra dela, ker resnično želimo pomagati, ali pa jih delamo za lasten ugled in smo v resnici pozerji.
- Počutim se, kot da se vse konstantno spreminja. Nič ne ostane isto.
- In vendar, še vedno se obnašam, kot da bi jih ne imel več kot dvanajst.
- Včasih se obnašam, kot bi bil veliko starejši.
- V glavi sem jaz verjetno največji spolni iztirjenec, kar ste jih kdaj videli.

- Življenje je igra, fant. Življenje je igra, ki jo igramo po pravilih.

pa si odstopanje razlagamo z razlikami med spoloma in med generacijama. Pri zadnjih dveh trditvah lahko opazujemo razlike med spoloma. S trditvijo, da je življenje igra, ki jo moramo igrati po pravilih, se je strinjalo več moških, kar je smiselno glede na to, da še danes živimo v svetu, kjer pravila večinoma narekujejo moški. Več moških kot žensk se je strinjalo s trditvijo, da so največji spolni izprijeti (kar 10 % vseh anketiranih). To je dovolj velika razlika, da lahko trdim, da je ta odstop stvar družbene skupine. Razloge za rezultate zadnje trditve pa bi morala raziskati s pomočjo novega vprašalnika. Pri preostalih trditvah si odklon razlagam z medgeneracijskimi razlikami – različne generacije imajo različne izkušnje, ki jih oblikujejo v različne starostne skupine.

Pri trditvi 'In vendar, še vedno se obnašam, kot da bi jih ne imel več kot dvanajst' si odstopanje od večinskih rezultatov razlagam z vedenjem, da so dijaki 1. letnika bližje starosti 12, in se tako v Holdnu najdejo bolj kakor maturanti.

3. Slabosti raziskave in možne izboljšave

Slabost raziskave sta veliki razliki med moškimi in ženskami ter 1. in 4. letniki po številu anketiranih. Moških in dijakov 4. letnika je bilo občutno manj. Zaradi manjšega vzorca teh dveh skupin je za odgovore težje trditi, da predstavljajo mnenje celotne skupine, kot bi bilo pri večjem vzorcu. Če bi v bodoče ponovno izvedla vprašalnik, bi poskusila oba deleža izenačiti.

Še ena pomanjkljivost raziskave je, da je bila opravljena v okolju, kjer ni veliko etnične raznolikosti. Tako je obravnavala večinoma le dijake, ki so bele rase in so odraščali v zahodnjaški kulturi. Zanimivo bi bilo videti, kako se na postavljene trditve odzovejo mladi različnih kultur, saj je raziskava trenutno obravnavala le mlade iste kulture, katere del je tudi Holden Caulfield – zahodnjaške, bele. Etnični enoličnosti bi se, če bi ponovila raziskavo, izognila tako, da bi izvedla raziskavo po več šolah po svetu in tako pridobila vzorce iz drugih kultur.

4. Pomen opravljene raziskave

Raziskava je pokazala, da se mladi v veliki meri poistovetijo s Holdnom, kar ni nujno dobra stvar. Holden ima veliko duševnih in drugih težav. Ugotovitev, da se mladina poistoveti s trditvami, ki te težave dobro pokažejo, je lahko problematična. Čeprav je pričakovano, da se najstniki poistovetijo z mladostniškimi problemi, ki se kažejo v romanu, je lahko zaskrbljujoče, da se v taki meri poistovetijo s Holdnovim specifičnim značajem in njegovimi, morda problematičnimi, razmišljjanji o sebi in družbi.

Poistovetenje dijakov kaže tudi na to, kako malo se je družba spremenila od izida romana. Če se mladi danes poistovetijo s počutji Holdna izpred 52 let, nam to lahko pove, da se svet, vsaj za najstnike, v teh letih ni veliko spremenil. Generacije za generacijami so si glede pogleda na odrasli svet, počutij in lastnosti zelo podobne. Kaj nam torej to pove o družbi in svetu, v katerem živimo? To potrjuje, da je Holden večen lik in bo tak najbrž ostal še vrsto let.

Glede na to, da se mladi poistovetijo z romanom Varuh v rži in njegovim glavnim likom, me je začudilo, da roman ni vključen v učni načrt slovenščine v gimnazijah. Zdi se mi, da to delo odpira veliko možnosti za koristne razprave v razredu in da bi dijake pritegnilo.

VII. ZAKLJUČEK

Raziskava je pokazala, da se s Holdnom dijaki poistovetijo, saj so se v večini s podanimi trditvami strinjali. Pokazala je tudi, da so dijakinja bolj nagnjene k poistovetenju s Holdnom kakor dijaki in da se dijaki 4. letnika bolj poistovetijo, kakor se dijaki 1. letnika. V prihodnje bi bilo treba raziskavo izvesti z enakim deležem moških in žensk ter enakim deležem 1. in 4. letnikov ter z večjim prizadevanjem za etnično raznolikost.

VIII. ZAHVALA

Najprej se želim zahvaliti svoji mentorici, profesorici Nini Prešern, za vso nujeno podporo in za pomoč pri lektoriranju, izdelavi vprašalnika, zbiranju literature in vodenju skozi izdelavo naloge.

Zahvala gre tudi vsem dijakom, ki so izpolnili moj vprašalnik.

Zahvaljujem se svoji sošolki in prijateljici Piki Drobnič, ki mi je nudila pomoč s svojimi preteklimi izkušnjami pisanja raziskovalne naloge.

Zahvaliti se želim tudi svoji družini in vsem ostalim, ki so mi med izdelavo raziskovalne naloge izkazali svojo potrpežljivost.

IX. LITERATURA

- AKINMOYEDE, Torera. Societal Expectations of Women. 2021. Prevzeto 23. 2. 2023 s spletnne strani: <https://www.projectigniteher.org/explore/societal-expectations-of-women>
- AMIR, Ubaidillah. An analysis of Holden Caulfield's Superiority Complex in Jerome David Salinger's The Catcher in the Rye. 2015. Prevzeto 14. 2. 2023 s spletnne strani: <https://core.ac.uk/download/pdf/33526254.pdf>
- Catcher In The Rye Ocd Analysis. Prevzeto 12. 2. 2023 s spletnne strani: <https://www.ipl.org/essay/Catcher-In-The-Rye-Ocd-Analysis-FJUYERAFDAM>
- Chapman Given 20 Years in Lennon's Slaying. 1981. Prevzeto 26. 2. 2023 s spletnne strani: <https://www.nytimes.com/1981/08/25/nyregion/chapman-given-20-years-in-lennon-s-slaying.html>
- CRABB, Annabel. Women worry more than men about (almost) everything. 2019. Prevzeto 23. 2. 2023 s spletnne strani: <https://www.abc.net.au/news/2019-10-18/annabel-crabb-australia-talks-women-worried-more-than-men/11562860>
- CZAPNIK, Dana. From everyteen to annoying: are today's young readers turning on The Catcher in the Rye? 2019. Prevzeto 19. 2. 2023 s spletnne strani: <https://www.theguardian.com/books/2019/aug/01/the-catcher-in-the-rye-fans-jd-salinger-holden-caulfield>
- FUQUA, Lisa Marie. The Catcher In The Rye's Connection to Murder – True Crime. 2020. Prevzeto 26. 2. 2023 s spletnne strani: <https://medium.com/true-crime-addiction/the-catcher-in-the-ryes-connection-to-murder-true-crime-5c920e88d6d8>
- GADZEKPO, Kimberly. Scrutiny and standards: Girls face higher expectations while "boys will be boys". 2019. Prevzeto 16. 2. 2023 s spletnne strani: <https://thehill.news/opinion/scrutiny-and-standards-girls-face-higher-expectations-while-boys-will-be-boys/>
- HAYWARD, Sara. Holden Caulfield's Narcissism Revisited: A Psychoanalytical Study of the Protagonist in J. D. Salinger's The Catcher in the Rye. 2018. Prevzeto 16. 2. 2023 s spletnne strani: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1217971/FULLTEXT01.pdf>
- KESHABYAN, Anna. Concerned Whether You'll Make It in Life? Status Anxiety Uniquely Explains Job Satisfaction. 2010. Prevzeto 18. 2. 2023 s spletnne strani: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2020.01523/full>
- KIRSHNER, Lauren. The Age of Anxiety: On The Catcher in the Rye. 2016. Prevzeto 25. 2. 2023 s spletnne strani: <https://hazlitt.net/feature/age-anxiety-catcher-rye>
- Literatura. 2009. Ljubljana: Cankarjeva založba (zbirka Mali leksikoni Cankarjeve založbe).
- PEZDIRC BARTOL, Mateja. Najdeni pomeni: Empirične raziskave recepcije literarnega dela. 2010. Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije.
- SALINGER, Jerome David. 1990. Varuh mlade rži. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Summary and Analysis Chapter 13. Prevzeto 19. 2. 2023 s spletnne strani: <https://www.cliffsnotes.com/literature/c/the-catcher-in-the-rye/summary-and-analysis/chapter-13>
- SURESH, Riti in drugi. Psychoanalysis of Holden Caulfield. 2014. Prevzeto 12. 2. 2023 s spletnne strani: <https://prezi.com/p8erl0ykaloy/psychoanalysis-of-holden-caufield/>

- The Catcher in the Rye: Childhood vs Adulthood. Prevzeto 20. 2. 2023 s spletnne strani: <https://www.aresearchguide.com/the-catcher-in-the-rye-childhood-vs-adulthood.html>
- THE GUEST HOUSE. PTSD and Disconnection in Canon Literature: Catcher in the Rye's Antihero Holden Caulfield. 2020. Prevzeto 20. 2. 2023 s spletnne strani: <https://www.theguesthouseocala.com/ptsd-and-disconnection-in-canon-literature-catcher-in-the-ryes-antihero-holden-caulfield/>
- VARIA, Vishal. Importance of Friends of Same Age. 2016. Prevzeto 22. 2. 2023 s spletnne strani: <https://www.linkedin.com/pulse/importance-friends-same-age-dr-vishal-varia>
- VUKELJA, Doris. Holden Caulfield and the troubles of growing-up. 2012. Prevzeto 17. 2. 2023 s spletnne strani: <https://repositorij.ffos.hr/islandora/object/ffos%3A1713/datastream/PDF/view>
- Who do you think has a better life in your country – men or women? 2010. Prevzeto 21. 2. 2023 s spletnne strani: <https://www.statista.com/statistics/219576/attitude-on-choosing-men-over-women-when-jobs-are-scarce/>
- ZEVNIK, Marko. Problematika prehoda iz mladostništva v odraslost na primeru romana Varuh v rži: Diplomsko delo. 2016. Prevzeto 12. 2. 2023 s spletnne strani: <https://repositorij.uni-lj.si/Dokument.php?id=115559&lang=slv>

X. PRILOGE

1. Vprašalnik (v obliki Wordovega dokumenta)

LETNIK (obkroži): 1. 4.

SPOL: (obkroži) Ž M

Pozdravljeni! Moje ime je Sara Karadžić in pripravljam raziskovalno nalož z naslovom *Poistovetenje mladih s Salingerjevim romanom Varuh v rži*. Prosim, preberite vsako podano trditev iz romana in obkrožite, kako se z njo strnjate.

Hvala za sodelovanje.

Če kaj sovražim na tem svetu, sovražim film.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Bolj kot je šola draga, več je v njej tatov.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Življenje je igra, fant. Življenje je igra, ki jo igramo po pravilih.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
In vendar, še vedno se včasih obnašam, kot da bi jih ne imel več kot dvanajst.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Ljudje vedno misijo, da je nekaj do drake tako.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Ljudje nikoli ničesar ne opazijo.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Včasih se obnašam, kot bi bil veliko starejši.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
O, me, kar skrbi me moja prihodnost, saj me.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Mene zares usuje knjiga, veste, ki jo vso preberete, potem pa si zaželite, da je avtor nekakšen strašno vaš prijatelj, ki ga potem lahko pokličete po telefonu, če se vam že zahoče.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Znam biti od vraka zajedljiv, ko sem pri volji.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Sem ekshibicionist.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Ponorim, če kdo krši pravila.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
V vsaki šoli, v kateri sem bil, vedno so ti športni lopovi držali skupaj.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Vsi bebci so prizadeti, če jim rečete, da so bebci.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Bebca prepoznaš po tem, da ti nikoli ne bo omenil česa pametnega.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Pacifist sem.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Počutil sem se tako osamljenega, naenkrat.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Skorajda sem si zaželet, da bi bil mrtev.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Skoraj vedno, ko mi kdo kaj podari, me to na koncu razžalosti.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Matere so vse nekam pritisnjene.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam

V glavi sem jaz verjetno največji spolni iztirjener, kar ste jih kdaj videli.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Spolnost, to je nekaj, česar enostavno ne razumem.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
So ljudje, s katerimi se ne bi smeli zafrkavati, pa čeprav to zaslužijo.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Ljudje vedno ploskajo napačnim stvarem.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Ljudje vam vedno vse pokvarijo.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Nikoli mi ni mar, če kaj izgubim.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Ko ste čisto potlačeni, ne morete misliti.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Katoliki vedno skušajo ugotoviti, ali ste katolik.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Prekleti denar. Vedno je tako, da vas na koncu vznejevolji ko sam vrag.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Sovražim igralce.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Igralci se nikoli ne obnašajo kot ljudje.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Neprenehoma me skrbi, da bo igralec zdaj zdaj naredil kaj izumetničenega in pozerskega.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Rad imam spremembe.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Ljudje se lahko spremenimo.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Počutim se kot, da se vse konstantno spreminja. Nič ne ostane isto.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Preziram ljudi, ki se delajo boljše, pametnejše in bogatejše od ostalih, čeprav je resničnost daleč od resnice.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Šola je polna pozerskih pametnjakovičev.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Počutim se kot, da padam navzdol v prepad in ne morem nič narediti.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Odrasli svet me žalosti.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Odrasli svet se mi zdi zlagan in nepristen.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Zdi se mi, da me, ko odrastem in se zaposlim, čakajo le obveznosti, stvari, ki jih moram narediti in nič drugega.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Po študiju bom popolnoma drugačen.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Ljudje se bojijo, da bi kdo drug utegnil povedati kaj, kar bi bilo bolj duhovito ali bolj imenitno od tega, kar so povedali oni.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
Fant, ko ste mrtvi, vas res nastanijo. Prekleto upam, da bo imel kdo toliko zdrave pameti in me bo kratko malo skucnil v reko ali kaj jaz vem, ko zares umrem.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Nošenje rož na grob se mi zdi nepotrebno. Komu je mar cvetje, ko ste mrtvi? Nikomur.	Nikakor se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam
*Ne moremo vedeti ali opravljamo dobra dela, ker resnično želimo pomagati, ali pa jih delamo za lasten ugled in smo v resnici pozjerji.	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti, niti	Strinjam se	Povsem se strinjam

¹ Oznake ob trditvah prikazujejo povzete in ne citirane trditve.